Gesetz-Sammlung
für die
Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW
dla
Państw Królestwa Pruskiego.

№ 1.

(Nr. 3474.) Allerhöchster Erlaß vom 28. November 1851., betreffend die nachträgliche Heranziehung der als Ernährer ihrer Familien bei den Ersatz-Aushebungen dreimal zurückgestellten und in Folge dessen der allgemeinen Ersatz-Reserve überwiesenen Individuen zum Dienst im stehenden Heere, wenn sie den Zweck der ihnen gewordenen Berücksichtigung nicht erfüllen.

Auf den Bericht vom 16. November d. J. bestimme Ich unter Modifikation der Order vom 3. November 1833. zu 4., daß Dienstpflichtige, welche als Ernährer ihrer Familien dreimal zurückgestellt und in Folge dessen der allgemeinen Ersatz-Reserve überwiesen worden sind, den Zweck der ihnen gewordenen Berücksichtigung aber nicht erfüllen, bis zum vollendeten 25sten (in Westphalen 26sten) Lebensjahre auf Antrag der Ersatz-Behörden von den oberen Provinzial-Behörden zur Erfüllung ihrer Militairdienstpflicht dem stehenden Heere aus der allgemeinen Ersatz-Reserve auch in gewöhnlichen Friedensverhältnissen überwiesen werden können.

Sie haben diese Order durch die Gesetz-Sammlung zur allgemeinen Kenntniß zu bringen und darnach das weiter Erforderliche zu verfügen.

Berlin, den 28. November 1851.

Friedrich Wilhelm.

v. Stockhausen. v. Westphalen.

An
die Minister des Krieges und des Innern.

(Nr. 3474.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 28. Listopada 1851., tyczące się pociągania do służby w stojącém wojsku tych osób, które jako żywiciele swych familii przy naborach celem kompletowania trzy razy odstawione, i wskutek tego do ogólnéj rezerwy są przekazane, jeżeli celowi udzielonego im uwzględnienia nie odpowiadają.

Na sprawozdanie z dnia 16. Listopada r. b. stanowię z modyfikacyą rozkazu z dnia 3. Listopada 1833. do 4., iż obowiązani do służby, którzy jako żywiciele swych familii trzy razy odstawieni i wskutek tego do ogólnéj rezerwy przekazani zostali, celowi udzielonego im uwzględnienia jednakowoż nie odpowiadają, aż do ukończonego 25. (we Westfalii 26.) roku życia na wniosek władz kompletujących od głównych władz prowincyalnych na spełnienie obowiązku służby wojskowéj do stojącego wojska z ogólnéj rezerwy również w zwyczajnych stosunkach podczas pokoju przekazanymi być mogą.

WPanowie macie niniejszy rozkaz przez Zbiór praw do ogólnéj wiadomości podać, i według tegoż, co potrzeba, rozporządzić.

Berlin, dnia 28. Listopada 1851.

Fryderyk Wilhelm.

Stockhausen. Westphalen.

Do
Ministrów wojny i spraw wewnętrznych.

Ausgegeben zu Berlin den 15. Januar 1852. Wydany w Berlinie dnia 15. Stycznia 1852.

(Nr. 3475.) Statut des Mühlberger Deichverbandes. Vom 29. November 1851.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen rc. rc.

Nachdem es für erforderlich erachtet worden, die Grundbesitzer der Mühlberger Elbniederung Behufs der gemeinsamen Anlegung und Unterhaltung eines Deiches gegen die Ueberschwemmungen der Elbe zu einem Deichverbande zu vereinigen und nachdem die gesetzlich vorgeschriebene Anhörung der Betheiligten erfolgt ist, genehmigen Wir hierdurch auf Grund des Gesetzes über das Deichwesen vom 28. Januar 1848. §§. 11. und 15. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1848. S. 73.) die Bildung eines Deichverbandes unter der Benennung:

„der Mühlberger Deichverband“,

und ertheilen demselben nachstehendes Statut:

Erster Abschnitt.

Umfang und Zweck des Deichverbandes.

§. 1.

In der am rechten Elbufer von der Königlich Sächsischen Landesgrenze bis zur Dorffeldmark Köttlitz einschließlich sich erstreckenden Niederung werden die Eigenthümer aller eingedeichten und noch einzudeichenden Grundstücke, welche ohne Verwallung bei einem Wasserstande von 22 Fuß 10 Zoll am Mühlberger Pegel der Ueberschwemmung unterliegen würden, zu einem Deichverbande vereinigt.

Der Verband bildet eine Korporation und hat seinen Gerichtsstand bei dem Kreisgerichte zu Liebenwerda.

(Nr. 3475.) Statut Mühlbergskiego towarzystwa grobelnego. Z dnia 29. Listopada 1851.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj łaski, Król Pruski i t. d.

Gdy za potrzebném uznano, właściciele gruntów Mühlbergskiej niziny nad Elbą celem spólnego założenia i utrzymywania grobli przeciw zalewom Elby do towarzystwa grobelnego połączyć i gdy przepisane wedle praw wysłuchanie interesentów nastąpiło, przyzwalamy niniejszém na mocy ustawy względem spraw grobelnych z dnia 28. Stycznia 1848. §§. 11. i 15. (Zbiór praw z roku 1848. str. 73) utworzenie towarzystwa grobelnego pod nazwą:

»Mühlbergskie towarzystwo grobelne«,

udzielając mu następujący statut:

Rozdział pierwszy.

Objętość i cel towarzystwa grobelnego.

§. 1.

W nizinie rozciągającéj się na prawym brzegu Elby od Królewsko-Saskiéj granicy krajowéj aż do obwodu włościańskiego Köttlitz włącznie, właściciele wszystkich gruntów, które groblami są otoczone albo jeszcze otoczonemi być mają, i któreby bez obwałowania przy stanie wody 22 stóp 10 cali wodoskazu Mühlbergskiego wylewowi podlegały, do towarzystwa grobelnego połączonymi zostaną.

Towarzystwo tworzy korporacyą i ma swoje forum u sądu powiatowego w Liebenwerda.

§. 2.

Dem Deichverbande liegt es ob, einen wasserfreien tüchtigen Deich auf 26 Fuß Höhe am Mühlberger Pegel in den durch die Staatsverwaltungs-Behörden festzustellenden Abmessungen anzulegen und zu unterhalten. Der Deich beginnt bei der Höhe an der Königlich Sächsischen Landesgrenze, führt um die Kaatzschhäuser herum längs der jetzigen Deichlinie vor der Fichtenberger Flur, geht dann längs dem Borschützer Deiche vor dem Neuen Lande mit Zurücklegung desselben bis auf das Normalprofil des Stromes und mit Fortnahme des jetzt dort vorhandenen Flügeldeichs; von hier quer durch die Borschützer Wiesen und Hütung nach dem Damme vor den Dammfeldern und Mertitzrücken, verfolgt demnächst die jetzige Deichlinie vor der Mühlberger Flur um die Stadt herum nach dem Schloßwerder zu, über diesen sich möglichst an den dort führenden Weg anschließend, vor dem Dorfe Köttlitz vorbei längs dem Polderdeiche, mit Zurücklegung der letzten Strecke nach dem Mietzschwerder zu, und endlich noch eine Strecke längs der nördlichen Polderseite vor dem Mietzschwerder. — Diese Deichlinie ist auf die im Archive der Regierung zu Merseburg deponirte lithographirte Elbstromkarte Blatt 1—3. in rother Farbe aufgetragen.

Außer dieser zu normalisirenden Deichlinie ist auch der Köttlitzer Rückdeich und der Ziegeldamm vom Deichverbande in Stand zu setzen und zu halten.

Sollte durch spätere Erfahrungen eine größere Höhe des Deiches zum Schutze gegen den höchsten Wasserstand geboten werden, so ist dieselbe nach Anordnung der Staats-Behörden vom Deichverbande herzustellen.

Wenn zur Erhaltung des Deiches eine Uferdeckung nöthig wird, so hat der Deichverband die-

§. 2.

Towarzystwo grobelne jest obowiązane, doskonałą od wody wolną groblę we wysokości 26 stóp według wodoskazu Mühlbergskiego w rozmiarach przez władze administracyine Rządu ustanowionych, założyć i utrzymywać. Grobla zaczyna się od góry Królewsko-Saskiéj granicy krajowéj, idzie około Kaatzschhäuser, ponad teraźniejszą linią grobelną przed polem Fichtenbergskiém, idzie potém ponad Borschützką groblą przed tak nazwanym Nowym gruntem z odłożeniem takowego aż na profil normalny rzeki i z rozebraniem teraz tam się znajdującéj grobli pobocznéj; ztamtąd poprzek przez łąki i pastwiska Borschützkie do grobli przed Dammfeldern i Mertitzrücken, śladuje potém teraźniejszą linią grobelną przed polem Mühlbergskiém na około miasta aż do pasieki zamku przez takową, o ile może, trzymając się znajdującéj się tamże drogi przed wsią Köttlitz ponad poldertamą, z odłożeniem ostatniéj przestrzeni aż do Mietzschwerder, a nakoniec jeszcze ponad północną stroną poldertamy przed Mietzschwerder. — Linia ta grobelna na litografowanéj, w Archiwie Regencyi w Merseburgu deponowanéj mapie rzeki Elby na karcie 1—3. czerwonym kolorem jest oznaczoną.

Prócz tejże linii grobelnéj normalizowaną być mającéj również Köttlitzka grobla tylna i grobla cegielna przez towarzystwo grobelne reparowane i utrzymywane być mają.

Gdyby przez późniejsze doświadczenia większa wysokość grobli na ochronę przeciw najwyższemu wodostanowi potrzebną się okazała, natenczas takowa wedle rozporządzenia władz Rządowych od towarzystwa grobelnego ma być uskuteczniona.

Jeżeli do utrzymywania grobli pokrycie brzegu potrzebném się stanie, natenczas to-

selbe auszuführen, vorbehaltlich seiner Ansprüche an andere Verpflichtete.

§. 3.

Die Anlegung und Unterhaltung der Entwässerungsgräben in der Niederung ist auch fernerhin von denjenigen zu bewirken, welchen dieselbe bisher oblag.

Die regelmäßige Räumung der Hauptgräben wird aber unter die Kontrolle und Schau der Deichverwaltuug gestellt.

Das Wasser der Hauptgräben darf ohne widerrufliche Genehmigung des Deichhauptmanns von Privatpersonen weder aufgestaut noch abgeleitet werden. Dagegen hat jeder Grundbesitzer der Niederung das Recht, die Aufnahme des Wassers, dessen er sich entledigen will, in die Hauptgräben zu verlangen.

Die Zuleitung muß aber an den vom Deichhauptmann vorzuschreibenden Punkten geschehen.

§. 4.

Der Verband hat in dem die Niederung gegen den Strom abschließenden Deiche die erforderlichen Auslaßschleusen (Deichsiele) für die Hauptgräben anzulegen und zu unterhalten.

Ueber die vom Verbande zu unterhaltenden Deichstrecken, Schleusen, Brücken ꝛc. und über die sonstigen Grundstücke des Verbandes ist ein Lagerbuch vom Deichhauptmann zu führen und vom Deichamte festzustellen. Die darin vorkommenden Veränderungen werden dem Deichamte bei der jährlichen Rechnungs-Abnahme zur Erklärung vorgelegt.

warzystwo grobelne takowe powinno wykonać ze zastrzeżeniem swoich pretensyi do innych obowiązanych.

§. 3.

Założenie i utrzymywanie rowów osuszenia niziny również i nadal przez tych ma być uskutecznione, którzy aż dotąd do tego obowiązani byli.

Regularne czyszczenie rowów głównych stawi się jednak pod kontrolę i rewizyą administracyi grobelnéj.

Bez odwołalnego przyzwolenia naczelnika grobelnego nie wolno osobom prywatnym wody rowów głównych ani przytrzymać ani spuszczać. Za to każdy posiedziciel gruntu w nizinie ma prawo żądać, aby woda, któréj się chce pozbyć, do rowów głównych przyjętą była.

Doprowadzenie jednak na punktach przepisanych przez naczelnika grobelnego nastąpić musi.

§. 4.

Towarzystwo powinno w grobli, ograniczającéj nizinę przeciwko rzece potrzebne śluzy ściekowe (śluzy pod groblą) dla rowów głównych założyć i utrzymywać.

Względem przestrzeni grobelnych, rowów głównych, upustów, mostów i t. d., które towarzystwo ma utrzymywać i względem innych gruntów towarzystwa naczelnik grobelny prowadzi księgę gruntową, którą urząd grobelny ustanowi. Zachodzące w takowéj zmiany urzędowi grobelnemu przy roczném odebraniu rachunków do oświadczenia przedłożone zostaną.

Zweiter Abschnitt.

Verpflichtungen der Deichgenossen. Geldleistungen. Bestimmung der Höhe derselben und Veranlagung nach dem Deichkataster.

§. 5.

Die Arbeiten des Deichverbandes werden nicht durch Naturalleistung der Deichgenossen, sondern durch die Deichbeamten für Geld aus der Deichkasse ausgeführt. — Die erforderlichen Mittel zu den Arbeiten, zur Besoldung der Deichbeamten und zur Verzinsung und Tilgung der zum Besten des Verbandes etwa kontrahirten Schulden, haben die Deichgenossen nach dem von der Königlichen Regierung in Merseburg auszufertigenden Deichkataster aufzubringen.

Die Grenzen des Inundationsgebiets sind durch örtliche Angaben Betheiligter vorläufig festgestellt.

Bei Entwerfung des Deichkatasters sind folgende Grundsätze angenommen:

1) Alle von der Verwallung geschützten Aecker, Gärten, Hof- und Baustellen sind katastrirt.

2) Wiesen sind mit Ausschluß der zu Borschütz gehörigen, jetzt ausgedeichten, künftig aber einzudeichenden Wiesen, desgleichen eines Theils der sogenannten Schloßwerder-Wiesen, welche der Versandung und Auskolkung jetzt besonders ausgesetzt sind, ebenso wie Wege, Gräben und sonstiges Unland von der Veranlagung ausgeschlossen.

3) In dem Kataster sind von den Grundstücken, welche von den Kaatzschhäusern bis zur Stadt Mühlberg belegen sind, ohne Rücksicht auf die Bonität, alle Aecker, Gärten und Hoflagen, welche bis auf 400 Ruthen von der

Rozdział drugi.

Obowiązki spólników grobelnych. Opłaty pieniężne. Ustanowienie ilości tychże i rozłożenie wedle katastru grobelnego.

§. 5.

Roboty towarzystwa grobelnego nie zostaną wykonane przez pracę spólników grobelnych in natura, lecz przez urzędników grobelnych za pieniądze z kasy grobelnéj. Potrzebne środki do robót, do salaryi urzędników grobelnych i do opłacania prowizyi i umorzenia na korzyść towarzystwa zaciągniętych długów, spólnicy grobelni obmyślić mają wedle katastru grobelnego, który przez Królewską Regencyą w Merseburgu wygotowanym zostanie.

Granice obwodu inundacyinego są tymczasem ustanowione przez miejscowe podania interesentów.

Przy ułożeniu katastru grobelnego następujące zasady są przyjęte:

1) Wszystkie od obwałowania chronione grunta, ogrody, dwory i miejsca do zabudowania są katastrowane.

2) Łąki z wyjątkiem łąk do Borschütz należących teraz wytamowanych, późniéj zaś mających być otamowanemi, również części tak nazwanych łąk nad pasieką zamku, które zapiaszczeniu i wygłębieniu teraz szczególnie ulegają, jako też drogi, rowy i inna ziemia nieuprawiona od otaxowania są wykluczone.

3) W katastrze co do gruntów położonych od Kaatzschhäusern aż do miasta Mühlberg bez względu na urodzajność, wszystkie grunta, ogrody i dwory, które w odległości 400 prętów od linii gro-

herzustellenden Deichlinie entfernt liegen, für voll, alle von dem neuen Deiche entfernter belegenen Grundstücke zu $\frac{2}{3}$ ihres Flächeninhalts herangezogen. Sollten sich in dem ersten Abschnitte Grundstücke finden, die keinen Reinertrag von zwei Thalern jährlich ergeben, so sollen auch sie zum zweiten Abschnitte veranlagt werden. Grundstücke unter funfzehn Silbergroschen jährlichen Reinertrags pro Morgen bleiben außer Ansatz.

4) Die in der Stadt Mühlberg gelegenen Gärten, Hof= nud Baustellen sind, soweit sie überhaupt im Inundationsgebiete liegen, für voll herangezogen.

5) Im Schloßwerder sind die von der angenommenen Deichlinie bis zurück zum Mühlberg=Köttlitzer Wege belegenen Grundstücke für voll, hinter diesem Wege, die Grundstücke bis zu denen der Mühlberger Stadtkämmerei, zu $\frac{2}{3}$ ihres Flächeninhalts herangezogen.

6) Die Grundstücke der Köttlitzer Feldmark endlich sind, soweit es Hof= und Baustellen sind, sowie auch Gärten und Aecker, ebenfalls für voll herangezogen.

7) Die Einheiten, welche auf diese Weise in jeder Flur sich rechnungsmäßig ergeben haben, sind in der Mühlberger Feldflur, der Boragker, Fichtenberger und Borschützer Flur als Normalfläche angenommen, die in der Köttlitzer Flur und dem Schloßwerder mit 2 und die in der Mühlberger Stadtlage mit 3 zur Ausgleichung der verschiedenen Anlagekosten multiplizirt und so für jeden Betheiligten die Normalfläche ermittelt, mit der er zu den Kosten der Anlage und Unterhaltung des Deichsystems und seines Zubehörs beiträgt.

8) Der Gesammtbeitrag, welchen die Ortschaft Fichtenberg zu Deichlasten herzugeben hat,

belnéj mającéj być prowadzoną są położone, spełna, wszystkie od nowéj grobli we większéj odległości położone grunta po $\frac{2}{3}$ rozmiaru są pociągnięte. Gdyby się w pierwszym rozdziale grunta znajdowały, które nie okażą żadnego czystego dochodu dwóch talarów rocznie, natenczas takowe również do drugiego rozdziału rachowane być mają. Grunta nieprzynoszące od morgi piętnastu srebrnych groszy czystego rocznego dochodu, wcale się nie rachują.

4) Ogrody w mieście Mühlberg położone, jako też dwory i miejsca do zabudowania, o ile się w obwodzie inundacyinym znajdują, spełna są pociągnięte.

5) W pasiece zamku od przyjętéj linii grobelnéj aż na powrót do Mühlberg-Köttlitzskiéj drogi położone grunta spełna, za tą drogą grunta aż do gruntów Mühlbergskiéj kamelaryi miejskiéj po $\frac{2}{3}$ rozmiaru są pociągnięte.

6) Grunta na Köttlitzkiém polu nakoniec, o ile są dworami i miejscami do zabudowania, jako też ogrody i grunta, również spełna są pociągnięte.

7) Jedności, które się w ten sposób na każdém polu według rachunków okazały, w Mühlbergskiém polu, w Boragkskiém, Fichtenbergskiém i Borschützkiém polu jako przestrzenie normalne są przyjęte, w Köttlitzkiém polu i w pasiece zamku przez 2 i w Mühlbergskim planie miejskim przez 3 do wyrównania rozmaitych kosztów zakładowych pomnożone i w ten sposób dla każdego interesenta przestrzenie normalne wypośrodkowane, za które do kosztów zakładu i utrzymywania systematu grobelnego i przynależytości składki ponosi.

8) Ogólna składka, którą miejscowość Fichtenberg do ciężarów grobelnych ma po-

wird in Gemäßheit der im Separations-Verfahren von Fichtenberg getroffenen Verabredungen unter die einzelnen Interessenten daselbst nach dem gesammten summarischen Sollhaben in dem Aue-, Höhe- und Heidefelde repartirt.

nosić, stósownie do umów postępowania separacyjnego w Fichtenbergu pomiędzy pojedynczych interesentów tamże wedle ogółowéj należytości sumarycznéj w polu na błoniach, ponad górą i lasem do repartycyi przychodzi.

Vorläufig werden die Deichkassenbeiträge nach dem bereits aufgestellten Kataster erhoben. Behufs der Feststellung des Katasters ist dasselbe aber von dem Regierungs-Kommissarius dem Deichamte vollständig, den einzelnen Gemeinde-Vorständen, sowie den Besitzern der Güter, welche einen besonderen Gemeindebezirk bilden, extraktweise mitzutheilen und zugleich im Amtsblatt eine vierwöchentliche Frist bekannt zu machen, innerhalb welcher das Kataster von den Betheiligten bei den Gemeindevorständen und dem Kommissarius eingesehen und Beschwerde dagegen bei dem Kommissarius angebracht werden kann.

Tymczasowo składki do kasy grobelnéj według już ustanowionego katastru pobierane zostaną. Celem ustanowienia katastru takowy jednakowoż przez komisarza Regencyinego urzędowi grobelnemu zupełnie, pojedynczym przełożonym gminnym, jako też posiedzicielom dóbr, które osobny obwód gminny tworzą, w extrakcie się zakomunikuje, a zarazem w dzienniku urzędowym czterytygodniowy termin się oznajmi, w przeciągu którego kataster grobelny od interesentów u przełożonych gminnych i u komisarza przeględywanym i zażalenie przeciwko takowemu u komisarza zaniesionćm być może.

Die eingehenden Beschwerden, welche auch gegen die Zahl und das Verhältniß der Klassen gerichtet werden können, sind von dem Regierungs-Kommissarius unter Zuziehung der Beschwerdeführer, eines Deichamts-Deputirten und der erforderlichen Sachverständigen zu untersuchen. Diese Sachverständigen sind hinsichtlich der Grenzen des Inundationsgebiets und der sonstigen Vermessungen ein vereideter Feldmesser oder nöthigenfalls ein Vermessungs-Revisor, hinsichtlich der Bonität und Einschätzung zwei ökonomische Sachverständige, denen bei Streitigkeiten wegen der Ueberschwemmungs-Verhältnisse ein Wasserbau-Sachverständiger beigeordnet werden kann.

Nadchodzące zażalenia, które również przeciwko liczbie i stosunkowi klas wymierzone być mogą, od komisarza Regencyinego z przywezwaniem reklamantów, deputowanego urzędu grobelnego i potrzebnych znawców zbadane być mają. Znawcami są względem granic obwodu inundacyinego i innych rozmiarów przysięgły geometr, albo w razie potrzeby rewizor rozmierczy, względem bonitacyi i oszacowania dwaj znawcy ekonomiczni, którym przy sporach o sprawy zalewu budowniczy wodny dodanym być może.

Alle diese Sachverständigen werden von der Regierung ernannt.

Wszyscy ciż znawcy przez Regencyą mianowani zostaną.

Mit dem Resultate der Untersuchung werden die Betheiligten, nämlich die Beschwerdeführer einerseits und der Deichamts-Deputirte andererseits bekannt gemacht; sind beide Theile mit dem Resultate einverstanden, so hat es dabei sein Bewenden und wird das Deichkataster demgemäß

Rezultat zbadania oznajmi się interesentom a to, reklamantom z jednéj strony, a deputowanemu urzędu grobelnego z drugiéj strony; w razie zgody obuch stron, co do rezultatu pozostawia się przy takowym i kataster grobelny w téj mierze się sprostuje. W prze-

berichtigt. Anderenfalls werden die Akten der Königlichen Regierung eingereicht zur Entscheidung über die Beschwerden. Wird die Beschwerde verworfen, so treffen die Kosten derselben den Beschwerdeführer. Binnen vier Wochen nach erfolgter Bekanntmachung der Entscheidung ist Rekurs dagegen an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zulässig. Nach erfolgter Feststellung des Deichkatasters ist dasselbe von der Königlichen Regierung in Merseburg auszufertigen und dem Deichamte zuzustellen.

ciwnym razie akta Królewskiéj Regencyi do decyzyi zażaleń nadesłane zostaną. Jeżeli zażalenie odrzuconém zostanie, natenczas reklamant koszta takowego ponosić winien. W przeciągu czterech tygodni po nastąpioném ogłoszeniu decyzyi rekurs przeciwko takowéj do Ministra spraw gospodarczych jest dozwolonym. Po ustanowieniu katastru grobelnego takowy od Królewskiéj Regencyi w Merseburgu wygotowanym i urzędowi grobelnemu ma być nadesłanym.

§. 6.

Der gewöhnliche Deichkassenbeitrag zur Unterhaltung der Deich- und Entwässerungs-Anlagen wird für jetzt auf jährlich drei Silbergroschen für den Normalmorgen festgesetzt.

Wenn die Erfüllung der Sozietätszwecke einen größeren Aufwand erfordert, so muß dieser Mehrbetrag als außerordentlicher Beitrag ausgeschrieben und von den Deichgenossen aufgebracht werden. Namentlich gilt dies auch für die Kosten der ersten normalmäßigen Herstellung des ganzen Deiches, bis zu deren Vollendung in der Regel jährlich mindestens der vierfache Betrag der gewöhnlichen Deichkassenbeiträge einzuziehen ist.

§. 6.

Zwyczajna składka do kasy grobelnéj na cel utrzymywania zakładów grobelnych i osuszenia na teraz rocznie na trzy srebrne grosze za morgę normalną się ustanawia.

Jeżeli zaś dokonanie celów stowarzyszenia większego wymaga expensu, natenczas taż wyższa kwota jako składka nadzwyczajna wypisaną i od spólników grobelnych uiszczoną być musi. Toż mianowicie się też rozumie o kosztach pierwszego wyprowadzenia normalnego całéj grobli; aż do ukończenia takowego regularnie przynajmniéj cztero-krotna ilość zwyczajnych składek do kasy grobelnéj ma być skasowaną.

§. 7.

Wenn die gewöhnlichen Deichkassenbeiträge, nachdem daraus für die Sozietätszwecke bestimmungsmäßig gesorgt worden, Ueberschüsse ergeben, so sollen diese bis zur Höhe von dreitausend Thalern zu einem Reservefonds gesammelt und mit guter Sicherheit zinsbar belegt werden. Der Reservefonds darf nicht zu den laufenden und gewöhnlichen Ausgaben des Verbandes, sondern allein für folgende Zwecke verwendet werden:

a) für die Herstellung der durch Eisgang oder Hochwasser zerstörten oder ungewöhnlich beschädigten Deiche, soweit die Herstellungsko-

§. 7.

Jeżeli po stósownem do przepisów uskromnieniu celów towarzystwa zwyczajne składki do kasy grobelnéj przewyżki wykażą, natenczas też same aż do summy 3000 talarów na fundusz rezerwowy zebrane i pod dobrém zabezpieczeniem na procenta umieszczone być mają. Fundusz rezerwowy nie na bieżące i zwyczajne wydatki towarzystwa, lecz tylko na cele następujące obróconym być może:

a) za reparacyą grobel przez bieg kry lub wezbranie wody zniweczonych lub nadzwyczajnie uszkodzonych, o ile koszta

sten aus den gewöhnlichen Einnahmen nicht bestritten werden können;

b) für den Neubau der vorhandenen Auslaß-schleusen;

c) für Ausführung von Meliorations-Anlagen.

§. 8.

Die gewöhnlichen Deichkassenbeiträge sind zu ermäßigen, wenn sie nach vollständiger Bildung des Reservefonds Ueberschüsse über das jährliche Bedürfniß des Verbandes ergeben.

§. 9.

Die Deichgenossen sind bei Vermeidung der administrativen Exekution gehalten, die gewöhnlichen Deichkassenbeiträge in halbjährigen Terminen, am 2. Januar und 1. Juli jeden Jahres, unerinnert zur Deichkasse abzuführen. Ebenso müssen die außerordentlichen Beiträge in den durch das Ausschreiben des Deichhauptmanns bestimmten Terminen abgeführt werden.

§. 10.

Die Verbindlichkeit zur Entrichtung der Deichkassenbeiträge ruht gleich der sonstigen Deichpflicht als Reallast unablöslich auf den Grundstücken, sie ist den öffentlichen Lasten gleich zu achten und hat in Kollisionsfällen vor denselben den Vorzug.

Die Erfüllung der Deichpflicht kann von dem Deichhauptmann in eben der Art, wie dies bei den öffentlichen Lasten zulässig ist, durch Exekution erzwungen werden.

Die Exekution findet auch Statt gegen Pächter, Nutznießer oder andere Besitzer des verpflichteten Grundstücks, vorbehaltlich ihres Regresses an den eigentlich Verpflichteten. Bei Besitzveränderungen kann sich die Deichverwaltung auch an den in dem Deichkataster genannten Eigen-

reparacyi ze zwyczajnych dochodów pokryte być nie mogą;

b) na wybudowanie istnących upustów ściekowych;

c) na uskutecznienie zakładów melioracyinych.

§. 8.

Zwyczajne składki do kasy grobelnéj mają być zniżone, jeżeli po zupełnie utworzonym funduszu rezerwowym przewyżki nad roczną potrzebę towarzystwa się okażą.

§. 9.

Spólnicy grobelni pod uniknieniem exekucyi administracyinéj są winni, zwyczajne składki do kasy grobelnéj w półrocznych terminach dnia 2. Stycznia i 1. Lipca każdego roku bez napomnienia do kasy grobelnéj zapłacić. Również składki nadzwyczajne w terminach wypisaniem naczelnika grobelnego oznaczonych uiszczane być muszą.

§. 10.

Obowiązek do zapłacenia składek do kasy grobelnéj spoczywa zarówno innemu obowiązkowi grobelnemu jako ciężar realny nieodmiennie na gruntach, uważa się równo publicznym ciężarom i ma pierwszeństwo przed niemi w razie kolizyi.

Dopełnienie obowiązku grobelnego od naczelnika grobelnego w ten sam sposób, jak to przy publicznych ciężarach jest dozwolonem, exekucyą wymuszoném być może.

Exekucya ma również miejsce przeciw dzierzawcom, użytkującym lub innym posiedzicielom gruntu zobowiązanego, ze zastrzeżeniem regresu do właściwie zobowiązanego. Przy zmianach posiadłości administracya grobelna również wymienionego w katastrze grobelnym

thümer so lange halten, bis ihr die Besitzveränderung zur Berichtigung des Deichkatasters angezeigt und so nachgewiesen ist, daß auf Grund dieser Nachweise die Berichtigung erfolgen kann.

Bei vorkommenden Parzellirungen müssen die Deichlasten auf die Trennstücke verhältnißmäßig repartirt werden. Auch die kleinste Parzelle zahlt mindestens Einen Pfennig jährlich.

§. 11.

Eine Berichtigung des Deichkatasters kann — abgesehen von dem Falle der Parzellirung und Besitzveränderung — zu jeder Zeit gefordert werden:

a) wenn erhebliche, fünf Prozent übersteigende, Fehler in der bei Aufstellung des Deichkatasters zum Grunde gelegten Vermessung nachgewiesen werden;

b) wenn die Zwecke der Deichverwaltung eine Verlegung des Deiches nothwendig machen, wodurch bisher eingedeichte Grundstücke künftig außerhalb der Verwallung oder außerhalb der Verwallung gelegene Grundstücke innerhalb der Verwallung zu liegen kommen;

c) wenn eingedeichte Grundstücke dem Deichverbande als Eigenthum abgetreten werden;

d) wenn in Folge von Durchbrüchen eingedeichte Grundstücke dergestalt ausgetieft oder versandet sind, daß sich deren bisherige Ertragsfähigkeit um mehr als die Hälfte verringert hat, und die Wiederherstellung in den früheren Zustand unverhältnißmäßige Kosten veranlassen würde.

Ueber die Anträge auf Berichtigung des Deichkatasters aus den vorgedachten Gründen entscheidet das Deichamt.

§. 12.

Wegen angeblicher Irrthümer in dem Deichkataster oder Veränderungen im Ertragswerthe der

właściciela trzymać się może, dopóki jéj o zmianie dzierzenia do sprostowania katastru grobelnego doniesienia nie uczyniono i tak dalece nie udowodniono, iż na mocy tychże dowodów sprostowanie nastąpić może.

Przy zachodzących rozcząstkowaniach ciężary grobelne na pojedyncze cząstki stosunkowo do repartycyi przychodzą. Również najmniejsza cząstka opłąca przynajmniéj jeden fenyg rocznie.

§. 11.

Sprostowanie katastru grobelnego — prócz przypadku rozcząstkowania i zmiany posiadłości — każdego czasu żądaném być może:

a) jeżeli znaczne, pięć procentów przechodzące błędy w rozmiarze, przy ułoženiu katastru grobelnego zastósowanym, udowodnione zostaną;

b) jeżeli cele administracyi grobelnéj przełożenie (zmianę) grobli potrzebném czynią, przez co obwałowane dotychczas grunta na przyszłość po za obwałowaniem, albo położone po za obwałowaniem grunta w obwałowaniu się znajdują;

c) jeżeli grunta otamowane towarzystwu grobelnemu na własność odstąpione zostaną;

d) jeżeli wskutek zerwania grobli otamowane grunta tak zostaną wygłębione albo zapiaszczone, iż się ich dotychczasowa urodzajność o więcéj niż połowę zmniejszyła, a gdyby przywrócenie do dawniejszego stanu nadzwyczajne koszta spowodowało.

Względem wniosków o sprostowanie katastru grobelnego z powodów wymienionych stanowi urząd grobelny.

§. 12.

Względem mniemanych omyłek w katastrze grobelnym lub zmian we wartości docho-

Grundstücke kann außer den im §. 11. gedachten Fällen eine Berichtigung des Deichkatasters im Laufe der gewöhnlichen Verwaltung nicht gefordert, sondern nur von der Regierung bei erheblichen Veränderungen der Grundstücke nach dem Antrage oder nach vorher eingeholtem Gutachten des Deichamtes angeordnet werden.

Nach Ablauf eines zehnjährigen Zeitraums kann auf Antrag des Deichamtes eine allgemeine Revision des Deichkatasters von der Regierung angeordnet werden; dabei ist das für die erste Aufstellung des Katasters vorgeschriebene Verfahren zu beobachten.

Erlaß und Stundung der Deichkassenbeiträge.

§. 13.

Ueber die Anträge auf Erlaß und Stundung von Deichkassenbeiträgen entscheidet das Deichamt.

§. 14.

Für Grundstücke, welche in Folge eines Deichbruchs ausgetieft oder versandet worden, kann der Besitzer die Stundung aller nach dem Durchbruch fällig werdenden Deichkassen-Beiträge von den beschädigten Flächen bis dahin fordern, daß über seinen Antrag, das Deichkataster nach §. 11. abzuändern, schließlich entschieden sein wird. — Wird diesem Antrage Folge gegeben, so sind die rückständigen Beiträge nur nach der berichtigten Veranlagung zu berechnen und einzuziehen; auch darf die Einzahlung des gestundeten Rückstandes nur in vier halbjährigen Terminen exekutivisch beigetrieben werden.

§. 15.

Ist der Antrag auf Abänderung des Deichkatasters von dem beschädigten Grundbesitzer nicht angebracht, aufgegeben oder schließlich zurückgewiesen worden, so kann der Beschädigte einen

dowéj gruntów prócz wspomnionych w §. 11. przypadków sprostowanie katastru grobelnego w biegu zwyczajnéj administracyi żądaném być nie może, lecz tylko Regencyi przy ważnych zmianach gruntów wedle wniosku albo na zasięgnięte wprzódy sprawozdanie urzędu grobelnego rozporządzić wolno.

Po upływie dziesięciu lat na wniosek urzędu grobelnego ogólną rewizyą katastru grobelnego Regencya rozporządzić może; przyczém postępowanie dla pierwszego ustanowienia katastru przepisane ma być zachowaném.

Uwolnienie od składek do kasy grobelnéj i dylacya.

§. 13.

Względem wniosków o uwolnienie od składek do kasy grobelnéj i dylacyą stanowi urząd grobelny.

§. 14.

Posiadacz gruntów, wskutek zerwania grobli wygłębionych i zapiaszczonych dylacyą wszystkich po zerwaniu do zapłaty przypadających składek grobelnych od uszkodzonych przestrzeni żądać może, dopóki względem jego wniosku o zmianę katastru grobelnego według §. 11. stanowcza decyzya nie nastąpiła. — Jeżeli wnioskowi temu się zadosyć uczyni, natenczas składki zaległe tylko według sprostowanego otaxowania obrachowane i ściągnięte być mogą; także zapłacenie zaległości tylko w cztérech półrocznych terminach w drodze exekucyi ściągniętém być może.

§. 15.

Jeżeli zaś wniosek o zmianę katastru grobelnego przez uszkodzonego posiadacza gruntu nie jest podanym, albo jeżeli został cofniętym, lub ostatecznie odrzuconym, natenczas uszko-

Ein= bis fünfjährigen Erlaß der gewöhnlichen Deichkassenbeiträge von den beschädigten Flächen und eine gleichzeitige Stundung der außerordentlichen Beiträge von denselben fordern, wenn die Vorkehrungen zur Herstellung der Ertragsfähigkeit des ausgetieften oder versandeten Grundstücks durch Ausfüllung der Vertiefungen, Abkarren oder Unterpflügen des Sandes (Rajolen) einen Kostenaufwand erfordern, welcher dem Werthe des ungefähren Ein= bis fünfjährigen Reinertrages des Grundstücks nach dem Ermessen des Deichamtes gleichkömmt. Die Einzahlung der gestundeten Beiträge darf, nach Ablauf dieser Frist, nur in vier halbjährigen Terminen exekutivisch beigetrieben werden.

dzony żądać może, ażeby na rok jeden aż do pięciu lat uwolnionym był od zwyczajnych składek do kasy grobelnéj od uszkodzonych przestrzeni, i aby mu równocześnie dylacya względem nadzwyczajnych składek udzieloną była, skoro przygotowania do przywrócenia urodzajności wygłębionego lub zapiaszczonego gruntu przez napełnienie dołów, stoczenie lub podoranie piasku (ragolen) wymagają expensu, który jest równym wartości mniéj więcéj czystego zysku rocznego aż do pięcioletniego gruntu wedle zdania urzędu grobelnego. Zapłacenie zaległości po upływie tego terminu tylko w czterech półrocznych terminach w drodze exekucyi ściągniętém być może.

Natural=Hülfsleistungen.

§. 16.

Sobald der Eisgang beginnt oder das Wasser auch ohne Eisgang an den Fuß des Deiches tritt, was bei einer Höhe von funfzehn Fuß am Mühlberger Pegel anzunehmen ist, müssen die Dämme des Verbandes, so lange der Eisgang dauert und der Wasserstand nicht unter dieses Maaß gefallen ist, durch Wachmannschaften unausgesetzt bewacht werden. Die erforderlichen Wächter können vom Deichhauptmann gegen Tagelohn angenommen und aus der Deichkasse bezahlt oder aus den betheiligten Ortschaften requirirt werden.

Pomoce in natura.

§. 16.

Skoro bieg kry się zaczyna, albo woda też bez biegu kry dochodzi do dołu grobli, co się przy wysokości 15 stóp według wodoskazu Mühlbergskiego przyimuje, groble towarzystwa nieustannie przez strażników pilnowane być muszą, podczas biegu kry, i dopóki wodostan nie upadł pod tę miarę. Potrzebni strażnicy od naczelnika grobelnego za dzienną zapłatę przyjęci i z kasy grobelnéj zapłaceni albo z dotyczących miejscowości rekwirowani być mogą.

§. 17.

Wenn die den Deichen durch Eisgang oder Hochwasser drohende Gefahr so dringend wird, daß nach dem Ermessen des Deichhauptmanns die gewöhnliche Bewachung durch eine geringere Zahl gedungener Wächter nicht mehr ausreicht, so sind die Mitglieder des Deichverbandes verbunden, nach Anweisung des Deichhauptmanns die zur Bewachung und Schützung der Deiche erforderlichen Mannschaften, Fuhrwerke und reitenden Boten zu

§. 17.

Jeżeli niebezpieczeństwo przez płynienie kry lub wezbranie wody groblom tak naglące się stanie, iż według zdania naczelnika grobelnego zwyczajne pilnowanie przez mniejszą liczbę najętych stróży już nie wystarczy, natenczas członkowie towarzystwa grobelnego są obowiązani, wedle rozporządzenia naczelnika grobelnego stawić ludzi potrzebnych do pilnowania i obrony grobli, wozów i posłań-

gestellen und die zum Schutze dienenden Materialien herbeizuschaffen.

Der Deichhauptmann ist im Fall der Noth befugt, die erforderlichen Materialien überall, wo sich solche finden, zu nehmen und diese müssen mit Vorbehalt der Ausgleichung unter den Verpflichteten und der Erstattung des Schadens, bei dem jedoch der außerordentliche Werth nicht in Anrechnung kommt, von den Besitzern verabfolgt werden.

§. 18.

Jedem Orte ist die Deichstrecke, welche er bewachen und vertheidigen muß, im Voraus zu bestimmen und durch Pfähle abzugrenzen, unbeschadet des Rechts der Deichbeamten, die Mannschaften nach anderen gefährdeten Punkten zu beordern.

Der Deichhauptmann kann einen Theil der Deichvertheidigungs-Materialien schon vor Beginn des Eisgangs oder Hochwassers auf die Deiche schaffen lassen.

§. 19.

Bretter, Pfähle und Faschinen werden aus der Deichkasse bezahlt; die übrigen Materialien (Mist, Stroh) und die Dienste werden auf die Deichgenossen ausgeschrieben nach ungefährem Verhältniß der Deichkassenbeiträge der einzelnen Ortschaften. Die Materialien werden Eigenthum des Deichverbandes. Im Nothfall muß auf Verlangen des Deichhauptmanns der Dienst von allen männlichen Einwohnern der bedrohten Gegend, soweit solche arbeitsfähig sind, persönlich und unentgeltlich geleistet werden.

Die betreffenden Polizei-Behörden sind nach §. 25. des Gesetzes vom 28. Januar 1848. verpflichtet, auf Antrag des Deichhauptmanns kräftig dafür zu sorgen, daß dessen Anordnungen schleunigst Folge geleistet werde.

ców konnych i radzić o potrzebnych do ochrony materyałach.

Naczelnik grobelny w razie niebezpieczeństwa jest upoważniony, potrzebne materyały wszędzie, gdzie się takowe znajdują, zabrać, a dzierzyciele powinni takowe wydać ze zastrzeżeniem wyrównania pomiędzy obowiązanymi i wynagrodzenia szkody, przyczém jednakowoż nadzwyczajna wartość się nie rachuje.

§. 18.

W każdém miejscu przestrzeń grobli, która ma być pilnowaną i chronioną, najprzód się oznaczy, i palami ograniczy, bez uszczerbku prawa urzędników grobelnych, ludzi na inne punkta narażone posyłać.

Naczelnik grobelny już przed biegiem kry lub wezbraniem wody część materyałów ku ochronie grobel na takowe może kazać sprowadzić.

§. 19.

Deski, pale i faszyny z kasy grobelnéj zapłacone zostaną; inne materyały (mierzwa, słoma) i służby na spólników grobelnych wypisane zostaną wedle mniéj więcéj oznaczonego stosunku składek grobelnych w miejscach pojedynczych. Materyały staną się własnością towarzystwa grobelnego. W razie potrzeby na żądanie naczelnika grobelnego służba od wszystkich mężczyzn okolicy narażonéj, o ile takowi do pracy są zdolni, osobiście i bezpłatnie wykonaną być musi.

Dotyczące władze policyine są wedle §. 25. ustawy względem spraw grobelnych z dnia 28. Stycznia 1848. obowiązane, na wniosek naczelnika grobelnego silne o tém mieć staranie ażeby jego rozporządzenia niezwłocznie wykonane zostały.

Schwächliche oder kränkliche Personen, Weiber und Kinder unter sechszehn Jahren dürfen zum Wachdienste nicht aufgeboten oder abgesendet werden.

Jeder Deichwächter muß sich mit einem Spaten und einem Beile selbst versehen. Die sonst erforderlichen Geräthschaften an Karren, Aexten, Laternen ꝛc. müssen, soweit sie nicht in den Magazinen des Verbandes vorhanden sind, von den Gemeinden und Gutsbesitzern, deren Güter einen besonderen Gemeindebezirk bilden, mitgegeben werden.

§. 20.

Die aufgebotenen Mannschaften haben bis zu ihrer Entlassung die Anordnungen der Deichbeamten und ihrer Stellvertreter genau zu befolgen. Unfolgsamkeit und Fahrlässigkeit oder Widersetzlichkeit der Wächter und Arbeiter wird — insofern nach den allgemeinen Gesetzen nicht härtere Strafe verwirkt ist — durch Geldstrafen von fünf Silbergroschen bis zu drei Thalern oder verhältnißmäßige Gefängnißstrafe geahndet. Der Versuch, sich dem Dienste durch Nichtbefolgung des Aufgebots oder eigenmächtiges Verlassen der Wachposten zu entziehen, zieht eine Geldstrafe von fünf Thalern oder verhältnißmäßige Gefängnißstrafe nach sich.

Für gar nicht oder unvollständig gelieferte Materialien und nicht geleistete Fuhren oder nicht gestellte reitende Boten sind von dem Schuldigen folgende Geldstrafen zur Deichkasse zu entrichten:

1)	für ein Fuder Mist ...	5	Rthlr. —	Sgr.
2)	= ein Bund Stroh ..	—	= 6	=
3)	= eine Fuhre	5	= —	=
4)	= einen reitenden Boten	3	= —	=

5) = unvollständig oder schlecht gelieferte Materialien ad 1. und 2. die Hälfte der oben bestimmten Strafen.

Außerdem ist der Säumige zur Nachlieferung event. zum Ersatze der Kosten der für seine Rechnung anzuschaffenden Materialien verpflichtet.

Słabowitych albo chorowitych osób, kobiet i dzieci, nie mających lat szesnaście, nie wolno do służby straży ani zwoływać ani posełać.

Każdy stróż grobelny musi się sam opatrzyć w rydel i topór. Potrzebne prócz tego narzędzia, taczki, siekiery, latarnie i t. d. muszą, o ile się nie znajdują w magazynach towarzystwa, gminy i posiedziciele gruntów, których majętności osobny tworzą obwód gminny, dostarczać.

§. 20.

Ludzie zwołani aż do ich oddalenia rozporządzeniom urzędników grobelnych i ich zastępców posłuszni być powinni. Nieposłuszeństwo i opieszałość albo opór stróżów i robotników, o ile wedle powszechnych ustaw cięższéj kary za sobą nie pociągają, karami pieniężnemi od pięciu srebrnych groszy aż do trzech talarów albo odpowiednią karą więzienia karane być mogą. Usiłowanie, aby się usunąć od służby strażniczéj przez nieposłuszeństwo na wezwanie albo samowolne opuszczenie straży, pociąga za sobą karę pieniężną pięciu talarów albo odpowiednią karę więzienia.

Za materyały wcale nie, albo nie zupełnie odstawione, za wozy nie stawione albo posłańców konnych nie nadesłanych, winny następujące kary pieniężne do kasy grobelnéj opłacać musi:

1)	za jednę furę mierzwy ...	5	tal. —	sgr.
2)	za jeden snopek słomy ..	—	» 6	»
3)	za jednę furę	5	» —	»
4)	za jednego posłańca konnego	3	» —	»

5) za niezupełnie albo źle dostawione materyały ad 1. i 2. połowę przepisanych kar.

Prócz tego we zwłoce będący do późniejszego dostawienia event. do wynagrodzenia kosztów materyałów mających być na jego rachunek obmyślonemi, jest obowiązany.

Dritter Abschnitt.

Beschränkungen des Eigenthumsrechts an den Grundstücken.

§. 21.

Die schon bestehenden Deiche, deren Unterhaltung der Deichverband übernimmt, gehen in dessen Eigenthum und Nutzung über; das Deichamt kann indeß die Grasnutzung den angrenzenden Grundbesitzern überlassen, wenn dieselben angemessene Leistungen wegen Unterhaltung und Beschützung der Dossirungen und wegen unentgeltlicher Hergabe von Erde zu Reparaturen übernehmen.

Hecken, Bäume und Sträucher sind auf den Deichen nicht zu dulden.

Die eingehenden Privatdeiche bleiben Eigenthum derjenigen Interessenten, welchen sie bisher gehört haben.

§. 22.

Im Binnenlande gelten folgende Nutzungsbeschränkungen:

a) die Grundstücke am inneren Rande des Deiches dürfen drei Fuß breit von dessen Fuße ab weder beackert noch bepflanzt, sondern nur als Gräserei benutzt werden;

b) Stein-, Sand-, Torf- und Lehmgruben, Teiche, Brunnen, Gräben oder sonstige künstliche Vertiefungen des Erdreichs dürfen innerhalb zwanzig Ruthen vom inneren Fuße des Deiches nicht angelegt, auch Fundamente zu neuen Gebäuden innerhalb fünf Ruthen vom Deiche nicht eingegraben werden;

c) an jedem Borde der vom Verbande zu beaufsichtigenden Hauptgräben müssen zwei Fuß

Rozdział trzeci.

Ograniczenia prawa własności gruntów.

§. 21.

Już istnące groble, których utrzymywanie towarzystwo grobelne na się przyjęło, przechodzą we własność i użytek takowego. Urząd grobelny jednakowoż użytek trawy pogranicznym posiedzicielom gruntów pozostawić może, jeżeli takowi stósowne prestacye względem utrzymywania i obwarowania brzegów i względem bezpłatnego udzielenia ziemi do reparacyi na się biorą.

Zarośle, drzewa i krzaki na groblach nie mają być dozwolone.

Zniesione groble prywatne pozostają własnością tych interesentów, do których aż dotąd należały.

§. 22.

Co do gruntów, wśród otamowania położonych, następujące ograniczenia użytkowania mają ważność:

a) grunta nad wewnętrznym brzegiem tamy w szerokości trzech stóp od dołu takowego nie wolno ani na rolę, ani do plantacyi, ale tylko jak trawniki używać;

b) kopalnie kamieni, piasku, torfu i gliny, stawy, studnie, rowy albo inne sztuczne wygłębienia ziemi wśród dwudziestu prętów wewnątrz od dołu grobli zakładać nie wolno, ani fundamenta do nowych budynków wśród pięciu prętów od grobli kopać;

c) na każdym brzegu dozorowanych od towarzystwa rowów głównych dwustopowa

unbeackert und mit dem Weidevieh verschont bleiben;

d) innerhalb drei Fuß von jedem solchen Grabenborde dürfen Bäume und Hecken nicht gepflanzt oder geduldet werden;

e) die Eigenthümer der Grundstücke an den Hauptgräben müssen bei deren Räumung den Auswurf auf ihre Grundstücke aufnehmen und müssen den Auswurf, dessen Eigenthum ihnen dagegen zufällt, binnen vier Wochen nach der Räumung, wenn aber die Räumung vor der Erndte erfolgte, binnen vier Wochen nach der Erndte bis auf Eine Ruthe Entfernung vom Graben fortschaffen; aus besonderen Gründen kann der Deichhauptmann die Frist zur Fortschaffung des Grabenauswurfes abändern;

f) Binnenverwallungen, Quelldämme, dürfen in der Niederung ohne Genehmigung des Deichhauptmanns nicht angelegt oder verändert werden.

§. 23.

Im Vorlande gelten folgende Beschränkungen:

a) jeder Vorlandsbesitzer muß sich in der Entfernung von zehn Ruthen vom Stromufer und ebensoweit vorlängs des Deichfußes das Aufsetzen und Lagern der Baumaterialien des Verbandes, wenn geeignete, dem Verbande gehörige Lagerstellen nicht vorhanden sind, sowie den Transport der Materialien über das Vorland unentgeltlich gefallen lassen, auch darf das Vorland drei Ruthen breit vorlängs des Deichfußes nicht geackert oder sonst von der Rasendecke entblößt werden;

b) Flügeldeiche, hochstämmige Bäume und sonstige Anlagen sind im Vorlande insoweit nicht zu dulden, als sie nach dem Ermessen der

przestrzeń bez uprawy pozostawioną byc musi i paszenie bydła na takowéj nie jest wolno;

d) wśród trzech stóp od każdego takiego brzegu rowu, drzewa i zarośle sadzić albo utrzymywać nie wolno;

e) właściciele gruntów nad rowami głównemi przy czyszczeniu takowych wydobyte przedmioty, których własność im się za to przyznaje, na swoich gruntach przyjąć, i takowe w przeciągu czterech tygodni po czyszczeniu, a jeżeli czyszczenie przed żniwami nastąpi, w przeciągu czterech tygodni po żniwach, aż do odległości jednego pręta od rowu oddalić muszą, z powodów szczególnych naczelnik grobelny okres czasu do oddalenia mułu wydobytego z rowu zmienić może;

f) obwałowania środkowe, tamy źródelne w nizinie bez przyzwolenia naczelnika grobelnego ani zakładać ani zmieniać nie wolno.

§. 23.

W nadbrzeżu następujące ograniczenia mają ważność:

a) każdy właściciel nadbrzeża w odległości dziesięciu prętów od brzegu rzeki i również tyle od dołu grobli złożenie i skład materyałów budowniczych towarzystwa, skoro odpowiadające, do towarzystwa należące miejsca depozycyi się nie znajdują, jako też transport materyałów przez nadbrzeże bezpłatnie dozwolić musi; również nadbrzeża w szerokości trzech prętów od dołu grobli ani uprawiać ani od darni odkryć nie wolno;

b) groble poboczne, drzewa wysokie i inne zakłady w nadbrzeżu nie mają być utrzymywane, o ile według zdania Królewskiéj

Königlichen Strompolizei-Behörde das Hochwasserprofil und den Eisgang auf schädliche Weise beschränken;

c) auch Pflanzungen von Weiden und anderem Unterholz auf vorspringenden Landecken, welche die Irregularität des Flußbettes befördern würden, können von der Strompolizei-Behörde untersagt werden.

Ausnahmen von den in den §§. 22. und 23. gegebenen Regeln können in einzelnen Fällen vom Deichamte mit Genehmigung der Regierung gestattet werden.

§. 24.

Die Eigenthümer der eingedeichten Grundstücke und Vorländer sind verpflichtet, auf Anordnung des Deichhauptmanns dem Verbande den zu den Schutz- und Meliorations-Anlagen erforderlichen Grund und Boden gegen Vergütung abzutreten, desgleichen die zu jenen Anlagen erforderlichen Materialien an Sand, Lehm, Rasen ꝛc. gegen Ersatz des durch die Fortnahme derselben ihnen entstandenen Schadens zu überlassen.

§. 25.

Wird innerhalb einer Entfernung von zehn Ruthen vom Stromufer oder vom Deichfuße eine Pflanzung im Vorlande von der Deichverwaltung als nothwendig erachtet, so muß der Eigenthümer auf Anordnung des Deichhauptmanns entweder diese Pflanzung binnen vorgeschriebener Frist selbst anlegen und unterhalten, oder den dazu erforderlichen Grund und Boden dem Verbande gegen Entschädigung überlassen.

§. 26.

Bei Feststellung der nach den §§. 24. und 25. zu gewährenden Vergütung ist der außer-

władzy policyinéj rzek profil wezbrania wody i bieg kry w sposób szkodliwy ograniczają;

c) również plantacye wierzb i innego drzewa niskiego na wystawających kątach lądu, któreby nieregularność koryta rzeki pomnożyć mogły, od władzy policyi rzek zakazane być mogą.

Wyjątki od nadanych w §§. 22. i 23. reguł w pojedynczych przypadkach od urzędu grobelnego z przyzwoleniem Regencyi dozwolone być mogą.

§. 24.

Właściciele gruntów otamowanych i nadbrzeżnych są obowiązani, na rozporządzenie naczelnika grobelnego towarzystwu grunt i ziemię potrzebną do zakładów ochrony i melioracyi za wynagrodzeniem, również materyały do owych zakładów potrzebne, jako to: piasek, glinę, darnie i t. d. za wynagrodzeniem szkody przez odjęcie takowych im wynikłéj ustąpić.

§. 25.

Jeżeli wśród odległości dziesięciu prętów od brzegu rzeki albo od dołu grobli plantacya w nadbrzeżu przez administracyą grobelną za potrzebną uznana zostanie, natenczas właściciel na rozporządzenie naczelnika grobelnego plantacyę takową w przepisanym czasie albo sam założyć i utrzymywać, albo do tego potrzebny grunt towarzystwu za wynagrodzeniem ustąpić musi.

§. 26.

Przy ustanowieniu wynagrodzenia wedle §§. 24. i 25. mającego być udzielonem, nad-

ordentliche Werth nicht in Anrechnung zu bringen (§. 20. des Deichgesetzes).

Der Betrag wird nach vorgängiger, unter Zuziehung des Besitzers zu bewirkender Abschätzung von dem Deichamte, oder in eiligen Fällen von dem Deichhauptmann, vorbehaltlich der Genehmigung des Deichamtes, interimistisch festgesetzt und ausgezahlt. Ueber die Höhe der Vergütung ist innerhalb vier Wochen nach erfolgter Bekanntmachung des festgesetzten Betrages der Rechtsweg zulässig. Wer auf diesen verzichten will, kann binnen gleicher Frist Rekurs an die Regierung einlegen.

Die Fortnahme der Materialien und die Ausführung der Bauten wird durch die Einwendungen gegen die vorläufig festgesetzte Entschädigung nicht aufgehalten.

Vierter Abschnitt.

Aufsichtsrechte der Staats-Behörden.

§. 27.

Der Deichverband ist dem Oberaufsichtsrecht des Staates unterworfen.

Dieses Recht wird von der Königlichen Regierung in Merseburg als Landespolizei-Behörde und in höherer Instanz von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten gehandhabt nach Maaßgabe dieses Statuts, übrigens in dem Umfange und mit den Befugnissen, welche nach §§. 40. 140. bis 143. der Gemeinde-Ordnung vom 11. März 1850. den Aufsichts-Behörden der Gemeinden zustehen. Die Regierung hat darauf zu halten, daß die Bestimmungen des Statuts überall beobachtet, die Anlagen gut ausgeführt und ordentlich erhalten, die Grundstücke

zwyczajna wartość się nie rachuje. (§. 20. ustawy względem spraw grobelnych).

Ilość po uprzedniém w przytomności posiedziciela przedsięwziętém otaxowaniu od urzędu grobelnego, albo w przypadkach naglących od naczelnika grobelnego ze zastrzeżeniem przyzwolenia urzędu grobelnego interymistycznie ustanowioną i wypłaconą zostanie. — Względem kwoty wynagrodzenia w przeciągu czterech tygodni po nastąpioném ogłoszeniu ustanowionéj ilości droga prawa jest dozwolona. Kto się tejże chce zrzekać, w przeciągu tegoż samego terminu rekurs do Regencyi założyć może.

Wybieranie materyałów i wykonanie budowli wstrzymaném nie zostanie przez protestacye przeciwko tymczasowo ustanowionemu wynagrodzeniu.

Rozdział czwarty.

Prawa dozoru władz Rządowych.

§. 27.

Towarzystwo grobelne podlega prawu dozoru Rządu.

Takowe wykonywa się przez Królewską Regencyą w Merseburgu, jako władzę policyiną krajową, a we wyższéj instancyi przez Ministra spraw gospodarczych w miarę niniejszego statutu, zresztą w objętości i z prawami, które według §§. 40. 140. aż do 143. regulaminu gminnego z dnia 11. Marca 1850. władzom dozorczym nad gminami są nadane. — Regencya powinna o tém mieć staranie, ażeby postanowienia statutu wszędzie zachowane, zakłady dobrze wykonane i w porządku utrzymywane, grunta towarzystwa pilnie używane i za-

des Verbandes sorgfältig genutzt und die etwanigen Schulden regelmäßig verzinst und getilgt werden.

Die Regierung entscheidet über alle Beschwerden gegen die Beschlüsse des Deichamtes und Deichhauptmanns, sofern der Rechtsweg nicht zulässig und eingeschlagen ist, und setzt ihre Entscheidungen nöthigenfalls exekutivisch in Vollzug.

Die Beschwerden an die Regierung können nur

a) über Straffestsetzungen des Deichhauptmanns gegen die Mitglieder und Unterbeamten des Verbandes binnen zehn Tagen,

b) gegen Beschlüsse über den Beitragsfuß, cfr. §. 11., über Erlaß und Stundung von Deichkassenbeiträgen, sowie über Entschädigungen binnen vier Wochen

nach erfolgter Bekanntmachung des Beschlusses erhoben werden. Dieselben sind bei dem Deichhauptmann einzureichen, welcher die Beschwerde, begleitet mit seinen Bemerkungen, ungesäumt an die Regierung zu befördern hat.

Sonstige Beschwerden sind an eine bestimmte Frist nicht gebunden.

§. 28.

Der Regierung muß, damit sie in Kenntniß von dem Gange der Deichverwaltung erhalten werde, jährlich Abschrift des Etats, der Deichschau- und Deichamts-Konferenz-Protokolle und ein Finalabschluß der Deichkasse überreicht werden.

Die Regierung ist befugt, außerordentliche Revisionen der Deichkasse sowohl, als der gesammten Deichverwaltung zu veranlassen, Kommissarien zur Beiwohnung der Deichschauen und der Deichamts-Versammlungen abzuordnen, eine Geschäftsanweisung für die Deichbeamten nach Anhörung des Deichamtes zu ertheilen und auf

ciągnięte długi regularnie prowizyą opłacane i umorzone zostały.

Regencya decyduje we wszystkich zażaleniach przeciw uchwałom urzędu grobelnego i naczelnika grobelnego, o ile droga prawa nie jest dozwoloną i rozpoczętą, i wykonywa swe decyzye w razie potrzeby exekutywnie.

Zażalenia do Regencyi mogą tylko:

a) względem ustanowień karnych naczelnika grobelnego przeciw członkom i urzędnikom niższym towarzystwa w przeciągu dziesięciu dni;

b) przeciw uchwałom względem stopy składkowéj (cf. §. 11.) względem uwolnienia od składek do kasy grobelnéj i dylacyi, jako też względem wynagrodzenia w przeciągu czterech tygodni

po nastąpioném ogłoszeniu uchwały być założone. Takowe mają być podane do naczelnika grobelnego, który zażalenia wraz ze swojemi nadmienieniami niezwłocznie do Regencyi ma nadesłać.

Inne zażalenia nie wiążą się do pewnego okresu czasu.

§. 28.

Aby Regencya miała wiadomość o biegu administracyi grobelnéj, powinny jéj rocznie kopie etatu protokułów konferencyi grobelnych i lustracyi urzędów grobelnych i finalne zamknięcie kasy grobelnéj być nadesłane.

Regencya jest upoważniona, nadzwyczajne rewizye kasy, jako też całéj administracyi grobelnéj przedsięwziąść, komisarzy delegować, aby byli przytomni przy lustracyach grobelnych i zgromadzeniach urzędów grobelnych, regulamin czynności dla urzędników grobelnych po słuchaniu urzędu grobelnego i na

Grund des Gesetzes vom 11. März 1850. über die Polizei-Verwaltung (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1850. Seite 388.) die erforderlichen Polizei-Verordnungen zu erlassen zum Schutz des Deiches, des Deichgebietes, der Gräben, Pflanzungen und sonstigen Anlagen des Verbandes.

§. 29.

Bei Wassergefahr ist der Kreislandrath — ebenso wie der etwa abgesendete besondere Regierungs-Kommissarius — berechtigt, sich persönlich die Ueberzeugung zu verschaffen, ob und wie weit die erforderlichen Sicherheits-Maaßregeln getroffen sind. Findet Gefahr im Verzuge statt, so kann derselbe die ihm nöthig scheinenden Anordnungen an Ort und Stelle selbst treffen. Die Deichbeamten haben in diesem Falle seinen Befehlen unweigerlich Folge zu leisten.

§. 30.

Wenn das Deichamt es unterläßt oder verweigert, die dem Deichverbande nach diesem Statut oder sonst gesetzlich obliegenden Leistungen auf den Haushalts-Etat zu bringen oder außerordentlich zu genehmigen, so läßt die Regierung nach Anhörung des Deichamtes die Eintragung in den Etat von Amtswegen bewirken oder stellt beziehungsweise die außerordentliche Ausgabe fest und verfügt die Einziehung der erforderlichen Beiträge. Gegen diese Entscheidung steht dem Deichamte innerhalb zehn Tagen die Berufung an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zu.

§. 31.

Die Regierung hat auch darauf zu halten, daß den Deichbeamten die ihnen zukommenden Besoldungen unverkürzt zu Theil werden und etwanige Beschwerden darüber zu entscheiden, vorbehaltlich des Rechtsweges.

mocy ustawy z dnia 11. Marca 1850. względem zarządu policyi (Zbiór praw z roku 1850. strona 388) potrzebne rozporządzenia policyine wydać na ochronę grobli, obwodu grobelnego, rowów, plantacyi i innych zakładów towarzystwa.

§. 29.

Przy niebezpieczeństwie przy wezbraniu wody radzca ziemiański powiatu — również jak delegowany szczególnie komisarz Regencyiny — jest upoważniony, osobiście się przekonać, czy i jak dalece potrzebne środki bezpieczeństwa są rozporządzone. Jeżeli niebezpieczeństwo zachodzi we zwłoce, natenczas sam może rozporządzenia, jakie mu się potrzebne zdają, na miejscu wydać. Urzędnicy grobelni w tym przypadku jego rozkazom niezbędnie mają być posłuszni.

§. 30.

Jeżeli urząd grobelny zaniedba albo odmówi prestacye, do których towarzystwo grobelne wedle niniejszego statutu albo innym sposobem prawnie jest obowiązane, na etat ekonomii zapisać albo nadzwyczajnie potwierdzić, natenczas Regencya po wysłuchaniu urzędu grobelnego zapisanie do etatu z urzędu uskuteczni albo ustanowi odnośnie nadzwyczajny wydatek i rozporządzi ściągnienie potrzebnych składek. Przeciwko téj decyzyi urzędowi grobelnemu w przeciągu dziesięciu dni służy odwołanie się do Ministra spraw gospodarczych.

§. 31.

Regencya ma również o tém mieć staranie, ażeby urzędnikom grobelnym należące im się salarye bez uszczerbku wypłacane zostały a zachodzące w téj mierze zażalenia rozstrzygnąć powinna ze zastrzeżeniem drogi prawa.

Fünfter Abschnitt.

Von den Deich-Behörden.

1. Deichhauptmann.

§. 32.

Der Deichhauptmann steht an der Spitze der Deich-Verwaltung und handhabt die örtliche Deichpolizei. Er wird von denjenigen Mitgliedern des Deichamtes, welche die Vertretung der Deichgenossen bei demselben bilden, durch absolute Stimmenmehrheit auf zwölf Jahre gewählt. Die Wahl bedarf der Bestätigung der Regierung.

Wird die Bestätigung versagt, so schreitet das Deichamt zu einer neuen Wahl. Wird auch diese Wahl nicht bestätigt oder die Wahl verweigert, so steht der Regierung die Ernennung auf höchstens sechs Jahre zu.

In derselben Weise ist gleichzeitig ein Stellvertreter zu wählen, welcher die Geschäftsführung übernimmt, wenn der Deichhauptmann auf längere Zeit behindert ist.

In einzelnen Fällen kann der Deichhauptmann sich durch den Deich-Inspektor oder ein anderes Mitglied des Deichamtes vertreten lassen.

Der Deichhauptmann und dessen Stellvertreter werden von einem Kommissarius der Regierung in öffentlicher Sitzung des Deichamtes vereidet.

Der Deichhauptmann seinerseits verpflichtet den Deichinspektor, die übrigen Mitglieder des Deichamtes, sowie die sonstigen Deichbeamten in gewöhnlicher Sitzung des Deichamtes durch Handschlag an Eidesstatt.

Rozdział piąty.

O władzach grobelnych.

1. Naczelnik grobelny.

§. 32.

Naczelnik grobelny przewodniczy administracyi grobelnéj i wykonywa miejscową policyą grobelną. Obranym zostanie na dwanaście lat absolutną większością głosów przez członków urzędu grobelnego, którzy zastępstwo spólników grobelnych u takowego tworzą. Wybór potrzebuje potwierdzenia Regencyi.

Jeżeli potwierdzenie odmówionem zostanie, natenczas urząd grobelny przystępuje do nowego wyboru. Jeżeli i ten wybór potwierdzonym nie zostanie, albo wybór odmówionym będzie, natenczas Regencya mianowanie na najdłużéj sześć lat uskutecznić może.

W ten sam sposób równocześnie zastępca ma być obrany, który prowadzenie czynności na się bierze, jeżeli naczelnik grobelny na czas dłuższy ma przeszkodę.

W pojedynczych przypadkach naczelnik grobelny może się kazać zastępować przez inspektora grobelnego albo innego członka urzędu grobelnego.

Naczelnik grobelny i zastępca jego od komisarza Regencyi w publiczném posiedzeniu urzędu grobelnego przysięgą zobowiązani zostaną.

Naczelnik grobelny ze swéj strony zobowięzuje inspektora grobelnego, drugich członków urzędu grobelnego, jako też innych urzędników grobelnych we zwyczajném posiedzeniu urzędu grobelnego daniem ręki zamiast przysięgi.

§. 33.

Der Deichhauptmann hat als Verwaltungs-Behörde des Deichverbandes folgende Geschäfte:

a) die Gesetze, die Verordnungen und Beschlüsse der vorgesetzten Behörden auszuführen;

b) die Beschlüsse des Deichamtes vorzubereiten und auszuführen.

Der Deichhauptmann hat die Ausfühführung solcher Beschlüsse des Deichamtes, die er für gesetzwidrig oder für das Gemeinwohl nachtheilig erachtet, zu beanstanden und die Entscheidung der Regierung einzuholen. Gestatten es die Umstände, so ist zuvor in der nächsten Sitzung des Deichamtes nochmals eine Verständigung zu versuchen;

c) die Grundstücke und Einkünfte des Verbandes zu verwalten, die auf dem Etat oder besonderen Deichamts-Beschlüssen beruhenden Einnahmen und Ausgaben anzuweisen und das Rechnungs- und Kassenwesen zu überwachen. Die Termine der regelmäßigen Kassenrevisionen sind dem Deichamte mitzutheilen, damit dasselbe ein Mitglied oder mehrere abordnen kann, um diesem Geschäfte beizuwohnen; bei außerordentlichen Kassenrevisionen ist ein vom Deichamte ein für allemal bezeichnetes Mitglied zuzuziehen;

d) den Deichverband in Prozessen, sowie überhaupt nach Außen zu vertreten, im Namen desselben mit Behörden und Privatpersonen zu verhandeln, den Schriftwechsel zu führen und die Urkunden des Verbandes in der Urschrift zu vollziehen. Die Ausfertigungen der Urkunden werden Namens des Verbandes von dem Deichhauptmann oder seinem Stellvertreter gültig unterzeichnet, indeß ist zu Verträgen und Vergleichen über Gegenstände

§. 33.

Naczelnik grobelny jako władza administracyina urzędu grobelnego następujące ma czynności:

a) ustawy, rozporządzenia i uchwały władz przełożonych wykonać;

b) uchwały urzędu grobelnego przygotować i wykonać.

Naczelnik grobelny wykonanie takich uchwał urzędu grobelnego, które za przeciwne prawu albo za szkodliwe dobru ogólnemu uzna, zawiesić, i decyzyą Regencyi zasięgnąć powinien. Jeżeli okoliczności to dozwolą, natenczas najprzód w najbliższém posiedzeniu urzędu grobelnego jeszcze raz celem porozumienia znieść się powinien;

c) grunta i dochody towarzystwa zawiadywać, na etacie albo na osobnych uchwałach urzędu grobelnego polegające przychody i rozchody przekazać i nad sprawami rachunkowemi i kasowemi czuwać. Termina regularnych rewizyi kas urzędowi grobelnemu zakomunikować należy, aby takowy członka albo kilka członków mógł delegować na cel przytomności przy tejże czynności; przy nadzwyczajnych rewizyach kasowych raz na zawsze od urzędu grobelnego wyznaczony członek ma być przyzwanym;

d) towarzystwo grobelne w procesach jako też w ogóle na zewnątrz zastępować, w imieniu takowego z władzami i z osobami prywatnemi w czynności wchodzić, korespondencyą prowadzić i dokumenta towarzystwa w oryginale podpisywać. Wygotowania dokumentów w imieniu towarzystwa od naczelnika grobelnego albo od jego zastępcy prawoważnie podpisane zostaną, jednakowoż przy umowach i ugo-

von funfzig Thalern und mehr der genehmigende Beschluß oder Vollmacht des Deichamtes beizubringen. Verträge und Vergleiche unter funfzig Thaler schließt der Deichhauptmann allein rechtsverbindlich ab und hat nur die Verhandlungen nachträglich dem Deichamte zur Kenntnißnahme vorzulegen;

e) die Urkunden und Akten des Verbandes aufzubewahren;

f) die Deichkassenbeiträge und Naturalleistungen nach der Deichrolle und den Beschlüssen des Deichamtes auszuschreiben, die Deichrolle und sonstigen Hebelisten auf Grund des Deichkatasters aufzustellen und vollstreckbar zu erklären und die Beitreibung aller Beiträge und Strafgelder von den Säumigen im Wege der administrativen Exekution zu bewirken durch die Unterbeamten des Verbandes oder durch Requisition der gewöhnlichen Ortspolizei-Behörden. Die Hebelisten (Rollen) müssen, bevor dieselben vollstreckbar erklärt werden, vierzehn Tage offen gelegt sein;

g) die Deichbeamten zu beaufsichtigen, von dem Gange der technischen Verwaltung Kenntniß zu nehmen, die halbjährige Deich- und Grabenschau im Mai und Oktober nach Verabredung mit dem Deichinspektor auszuschreiben und jedesmal selbst in Gemeinschaft mit dem Deichinspektor abzuhalten. Ueber den Befund und die dabei gefaßten Beschlüsse ist ein Protokoll zu führen;

h) nach dem Jahresschluß dem Deichamte einen Jahresbericht über die Resultate der Verwaltung vorzulegen.

§. 34.

Die Etatsentwürfe und Jahresrechnungen sind vom Deichrentmeister dem Deichhauptmann vor

dach, których przedmiot przechodzi pięćdziesiąt talarów, uchwała potwierdzająca albo plenipotencya urzędu grobelnego ma być przytoczoną. Umowy i ugody, których przedmiot nie wynosi pięćdziesiąt talarów, naczelnik grobelny sam prawoważnie zawiera i czynności późniéj urzędowi grobelnemu do wiadomości tylko przedłoży;

e) dokumenta i akta towarzystwa przechować;

f) składki do kasy grobelnéj i prestacye naturalne wedle księgi grobelnéj i uchwał urzędu grobelnego wypisywać, księgę grobelną i inne spisy poborcze na mocy katastru grobelnego ustanowić, za wykonalne oświadczyć i ściągnienie wszystkich składek i kar pieniężnych od będących we zwłoce w drodze exekucyi administracyinéj uskutecznić przez urzędników niższych towarzystwa albo przez rekwizycyą zwyczajnych władz miejscowo-policyinych. Spisy poborcze (księgi) wprzódy, nim za wykonalne oświadczone zostaną, czternaście dni otwarcie wyłożone być muszą;

g) urzędników grobelnych mieć pod dozorem i wiadomość o biegu technicznéj administracyi, półroczną lustracyą grobel i rowów w Maju i Październiku po porozumieniu się z inspektorem grobelnym wypisać i za każdą razą wspólnie z inspektorem grobelnym odbywać. Względem stanu grobel i uchwał przytém ustanowionych ma protokuł być spisanym;

h) na końcu roku urzędowi grobelnemu raport roczny względem rezultatów administracyi przedłożyć.

§. 34.

Projekta etatowe i rachunki roczne rentmistrz grobelny naczelnikowi grobelnemu

dem 15. Mai zur Vorprüfung einzureichen und werden von diesem mit seinen Bemerkungen dem Deichamte in der Juni-Versammlung zur Feststellung vorgelegt.

Der Etat ist vor der Feststellung und die Rechnung nach der Feststellung vierzehn Tage lang in einem von dem Deichamte zu bestimmenden Lokale zur Einsicht der Deichgenossen offen zu legen.

Der Deichhauptmann vollzieht alle Zahlungs-Anweisungen auf die Deichkasse. Die Anweisungen, welche von dem Deichinspektor innerhalb der ihm zur Disposition gestellten Summen an die Deichkasse erlassen worden, sind dem Deichhauptmann nachträglich zur Einsicht vorzulegen.

§. 35.

Berichtigungen des Deichkatasters finden nur statt auf Grund eines Dekrets des Deichhauptmanns, welchem beglaubigte Abschrift von dem betreffenden Beschluß des Deichamtes oder der Regierung beigefügt sein muß.

§. 36.

Gegen die besoldeten Unterbeamten des Verbandes — mit Ausschluß des Deichinspektors und des Deichrentmeisters — kann der Deichhauptmann Disziplinarstrafen bis zur Höhe von drei Thalern Geldbuße verfügen, sowie nöthigenfalls ihnen die Ausübung der Amtsverrichtungen vorläufig untersagen.

§. 37.

Der Deichhauptmann untersucht die deichpolizeilichen Vergehen der Mitglieder des Deichverbandes und setzt gegen diese die Strafen fest. Binnen zehn Tagen nach Bekanntmachung des Strafresoluts kann der Angeschuldigte entweder

przed dniem 15. Maja do rewizyi przygotowawczéj nadeśle, który takowe ze swojemi nadmienieniami urzędowi grobelnemu na zgromadzeniu w miesiącu Czerwcu do ustanowienia przedłoży.

Etat przed ustanowieniem i rachunek po ustanowieniu czternaście dni w lokalu od urzędu grobelnego wyznaczonym do przeględu spólników grobelnych otwarcie mają być przedłożonemi.

Naczelnik grobelny podpisze wszelkie asygnacye zapłaty na kasę grobelną. Asygnacye, które przez inspektora grobelnego wśród stawionych mu do dyspozycyi summ do kasy grobelnéj są wydane, naczelnikowi grobelnemu późniéj do przeględu przedłożone być mają.

§. 35.

Sprostowania katastru grobelnego tylko na mocy dekretu naczelnika grobelnego mają miejsce, któremu uwierzytelniona kopia dotyczącéj uchwały urzędu grobelnego albo Regencyi dodaną być powinna.

§. 36.

Przeciw płatnym urzędnikom niższym towarzystwa — z wyłączeniem inspektora grobelnego i rentmistrza grobelnego — naczelnik grobelny kary dyscyplinarne aż do trzech talarów kary pieniężnéj rozporządzić, jako też, gdzie tego potrzeba, im wykonanie czynności urzędowych tymczasowo zakazać może.

§. 37.

Naczelnik grobelny rozporządzi śledztwo względem przekroczeń przeciw policyi grobelnéj ze strony członków towarzystwa grobelnego i ustanowi kary przeciw takowym. W przeciągu dziesięciu dni po ogłoszeniu re-

Untersuchung vor dem Polizeirichter verlangen oder Rekurs an die Regierung bei dem Deichhauptmann anmelden. Geschieht weder das Eine noch das Andere, so behält es bei der Straffestsetzung des Deichhauptmanns sein Bewenden.

Deichpolizei-Kontraventionen anderer Personen sind zur Bestrafung durch den Polizeirichter anzuzeigen, wenn nicht der Frevler freiwillig die ihm vom Deichhauptmann bekannt gemachte Geldstrafe zur Deichkasse einzahlt.

Die Verwandelung der Geldstrafe in Gefängnißstrafe muß in jedem Falle durch den Polizeirichter auf Antrag des Deichhauptmanns und des Polizeianwalts bewirkt werden.

Die vom Deichhauptmann allein, nicht vom Polizeirichter, festgesetzten Geldstrafen fließen zur Deichkasse.

§. 38.

Der Deichhauptmann ist stimmberechtigter Vorsitzender des Deichamtes; er beruft dessen Versammlungen, leitet die Verhandlungen, eröffnet und schließt die Sitzungen und handhabt die Ordnung in denselben.

2. Deichinspektor.

§. 39.

Der Deichinspektor leitet die technische Verwaltung des Deichverbandes, mit Einschluß der zur Abwehrung der Gefahr bei Hochwasser und Eisgang erforderlichen Maaßregeln. Er muß die Qualifikation eines für den Staatsdienst geprüften Baumeisters besitzen. Seine Wahl und Bestätigung erfolgt in der für den Deichhauptmann vorgeschriebenen Weise.

zolutu karnego obwiniony albo indagacyi przed sędzią policyinym żądać, albo rekurs do Regencyi u naczelnika grobelnego zameldować może. Jeżeli ani jedno ani drugie się nie stanie, natenczas pozostawia się przy ustanowieniu karném naczelnika grobelnego.

Kontrawencye przeciw policyi grobelnéj innych osób do ukarania przez sędziego policyinego doniesione być mają, jeżeli złoczyńca oznajmionéj mu przez naczelnika grobelnego kary pieniężnéj do kasy grobelnéj dobrowolnie nie zapłaci.

Zmiana kary pieniężnéj na karę więzienia w każdym przypadku przez sędziego policyinego na wniosek naczelnika grobelnego i prokuratora policyinego uskutecznioną być musi.

Kary pieniężne, przez samego naczelnika grobelnego, a nie przez sędziego policyinego ustanowione, wpływają do kasy grobelnéj.

§. 38.

Naczelnik grobelny jest przewodniczący urzędu grobelnego i ma prawo głosowania; onże zwoła zgromadzenia takowego, przewodniczy czynnościom, zagai i kończy posiedzenia i utrzymuje porządek w takowych.

2. Inspektor grobelny.

§. 39.

Inspektor grobelny przewodniczy technicznéj administracyi towarzystwa grobelnego, włącznie środków potrzebnych do odwrócenia niebezpieczeństwa w czasie wezbrania wody i biegu kry. Posiadać musi kwalifikacyą examinowanego dla służby rządowéj budowniczego. Wybór i potwierdzenie jego nastąpi w sposobie dla naczelnika grobelnego przepisanym.

§. 40.

Der Deichinspektor entwirft die Anschläge zur Unterhaltung und Herstellung der Sozietäts-Anlagen und legt solche dem Deichhauptmann zur Prüfung und Einholung der Genehmigung des Deichamtes vor.

Die Projekte über den Bau neuer Deiche und Schleusen, über die Erhöhung oder Abtragung von Deichen und über den Verschluß von Deichbrüchen sind der Regierung zur Genehmigung vorzulegen.

§. 41.

Wird von dem Deichamte die Genehmigung zur Ausführung einer Arbeit versagt, welche nach der Erklärung des Deichinspektors ohne Gefährdung der Sozietätszwecke weder unterlassen, noch aufgeschoben werden darf, so muß die Entscheidung der Regierung (confr. §. 30.) von dem Deichinspektor eingeholt und demnächst zur Ausführung gebracht werden.

§. 42.

Die Ausführung der von dem Deichamt oder von der Regierung beschlossenen Bauten ist von dem Deichinspektor zu leiten.

Auch die laufende Beaufsichtigung und Unterhaltung der Deiche, Gräben, Schleusen, Uferdeckwerke und Pflanzungen erfolgt unter der Leitung des Deichinspektors.

Die Unterbeamten, Deichschöppen, Wach- und Hülfsmannschaften haben dabei, und insbesondere bei der Vertheidigung gegen Wassergefahr, die Anweisungen des Deichinspektors pünktlich zu befolgen.

Innerhalb der etatsmäßigen Unterhaltungsfonds und der genehmigten Anschläge kann der

§. 40.

Inspektor grobelny projektuje anszlagi do utrzymywania i wybudowania zakładów spólnictwa i przekłada takowe naczelnikowi grobelnemu do rozpoznawania i zasięgnienia potwierdzenia urzędu grobelnego.

Projekta względem budowy nowych grobel i śluz, względem podwyższenia lub zniesienia grobel i względem przywrócenia grobel zerwanych, Regencyi do potwierdzenia przedłożone być mają.

§. 41.

Jeżeli urząd grobelny przyzwolenie do wykonania pracy jakiéj odmówi, którą wedle oświadczenia inspektora grobelnego bez nadwerężenia celów spólnictwa ani zaniechać, ani odłożyć nie wolno, decyzya Regencyi (cf. §. 30.) od inspektora grobelnego zasięgniętą i potém wykonaną być musi.

§. 42.

Inspektor grobelny przewodniczy wykonaniu budowli, od urzędu grobelnego albo od Regencyi uchwalonych.

Również bieżący dozór i utrzymywanie grobel, rowów, śluz, dzieł pokrycia brzegów i plantacyi pod przewodnictwem inspektora grobelnego nastąpi.

Urzędnicy niżsi, ławnicy grobelni, ludzie do straży i pomocy przytém, a w szczególności przy obronie ku wezbraniu wody rozporządzeniom inspektora grobelnego punktualnie posłuszni być muszą.

Wśród etatowych funduszów do utrzymywania i anszlagów potwierdzonych naczel-

Deichhauptmann zur Vereinfachung des Geschäftes bestimmte Summen dem Deichinspektor zur Disposition stellen, bis zu deren Höhe die Deichkasse auf Anweisung des Deichinspektors Zahlung zu leisten hat.

Die Auszahlung der Gelder darf in keinem Falle durch den Deichinspektor erfolgen.

Der halbjährigen Schau muß der Deichinspektor beiwohnen.

§. 43.

In dringenden Fällen, wenn unvorhergesehene Umstände Arbeiten nothwendig machen, deren Ausführung ohne Gefährdung der Sozietätszwecke nicht aufgeschoben werden kann, ist der Deichinspektor befugt und verpflichtet, die Arbeiten unter seiner Verantwortlichkeit anzuordnen.

Er muß aber die getroffenen Anordnungen und die Gründe, welche die unverzügliche Ausführung nothwendig machen, gleichzeitig dem Deichhauptmann und, wenn letzterer sich nicht einverstanden erklären sollte, der Regierung anzeigen.

Dieselbe Anzeige ist der nächsten gewöhnlichen Versammlung des Deichamtes zu machen. Können die Ausgaben aber aus den laufenden Jahres-Einnahmen der Deichkasse nicht bestritten werden, so muß das Deichamt in kürzester Frist außerordentlich berufen werden, um von der Sache Kenntniß zu erhalten und über die Beschaffung der erforderlichen Geldmittel zu beschließen.

3. Deichrentmeister.

§. 44.

Der Deichrentmeister, welcher zugleich die Stelle eines Deichsekretairs versehen kann, wird

nik grobelny celem spojedynczenia czynności pewne summy inspektorowi grobelnemu do dyspozycyi pozostawić może, aż do których ilości kasa grobelna na asygnacyą inspektora grobelnego zapłatę ma uiszczać.

Wypłata pieniędzy w żadnym przypadku przez inspektora grobelnego nie ma nastąpić.

Przy lustracyi półrocznéj inspektor grobelny przytomnym być musi.

§. 43.

W przypadkach naglących, jeżeli nieprzewidziane okoliczności roboty potrzebnemi czynią, których wykonanie bez nadwerężenia celów spólnictwa odłożoném być nie może, inspektor grobelny jest mocen i obowiązany, roboty pod własną odpowiedzialnością rozporządzić.

Powinien jednakowoż rozporządzenia wydane i powody, które niezwłoczne wykonanie potrzebném czynią, równocześnie naczelnikowi grobelnemu, a gdyby tenże na to się nie zgodził, Regencyi donieść.

Toż samo doniesienie najbliższemu zwyczajnemu zgromadzeniu urzędu grobelnego ma być uczynione. Jeżeli wydatki z bieżących rocznych dochodów kasy grobelnéj opędzone być nie mogą, natenczas urząd grobelny w najkrótszym czasie nadzwyczajnie ma być zwołanym, aby zabrać o sprawie wiadomość i względem obmyślenia potrzebnych środków pieniężnych uchwalić.

3. Rentmistrz grobelny.

§. 44.

Rentmistrz grobelny, który zarazem miejscem pisarza grobelnego zawiadywać może, od

von dem Deichamte im Wege eines kündbaren Vertrages gegen Bewilligung einer Prozent-Einnahme von den gewöhnlichen Deichkassenbeiträgen, sowie unter der Verpflichtung zur Kautionsbestellung angenommen.

§. 45.

Der Deichrentmeister verwaltet die Deichkasse und führt das Deichkataster. Er hat insbesondere:

a) die Etats-Entwürfe nach den Anweisungeu des Deichhauptmanns aufzustellen;

b) die sämmtlichen Einnahmen der Deichkasse einzuziehen, die Restantenlisten zu fertigen und dem Deichhauptmann vorzulegen;

c) die gewöhnlichen und außerordentlichen Zahlungen aus der Deichkasse nach den Anweisungen des Etats und des Deichhauptmanns zu bewirken; er hat namentlich auch die Gelder an die Lohnarbeiter auf den Baustellen zu zahlen und darf sich hierbei nur mit Genehmigung des Deichhauptmanns durch die Deichschöppen vertreten lassen;

d) die jährliche Deichkassen-Rechnung zu legen;

e) das Deichkataster nach den Dekreten des Deichhauptmanns (§. 35.) zu berichtigen;

f) wenn er zugleich Deichsekretair ist, die Expeditions-, Kanzlei und Registratur-Geschäfte zu besorgen und die Protokolle bei den Deichschauen und Deichamts-Versammlungen zu führen.

4. Unterbeamte.

§. 46.

Die erforderlichen Unterbeamten — als Dammmeister oder Wallmeister für die spezielle

urzędu grobelnego w drodze wypowiedzialnéj umowy, z przyzwoleniem intraty procentowéj od zwyczajnych składek do kasy grobelnéj, jako też pod obowiązkiem złożenia kaucyi przyjętym zostanie.

§. 45.

Rentmistrz grobelny zawiaduje kasą grobelną i prowadzi kataster grobelny. Ma w szczególności:

a) wedle rozkazów naczelnika grobelnego projekta etatowe wypracować;

b) wszelkie dochody kasy grobelnéj ściągnąć, rejestra resztujących wypracować i naczelnikowi grobelnemu przedłożyć;

c) zwyczajne i nadzwyczajne wypłaty z kasy grobelnéj wedle rozporządzeń etatu i naczelnika grobelnego uskutecznić; mianowicie do wypłacania pieniędzy robotnikom najemnym na miejscu budowli jest obowiązanym i wolno mu tutaj tylko z przyzwoleniem naczelnika grobelnego przez ławników grobelnych kazać się zastępować;

d) roczny rachunek kasy grobelnéj złożyć;

e) kataster grobelny według dekretów naczelnika grobelnego (§. 35.) sprostować;

f) jeżeli jest zarazem sekretarzem grobelnym, czynności expedycyi, kancelaryi i registratury załatwić i protokuły przy lustracyach grobelnych i zgromadzeniach urzędu grobelnego spisać.

4. Urzędnicy niżsi.

§. 46.

Potrzebni urzędnicy niżsi — jako to tammistrze albo wałmistrze dla specyalnego dozo-

Beaufsichtigung der Arbeiter, der Deiche, Gräben, Schleusen und Grundstücke des Verbandes — werden von dem Deichhauptmann nach Anhörung des Deichamtes gewählt und angestellt. Das Deichamt bestimmt die Zahl und den Geschäftskreis dieser Beamten und beschließt, ob die Anstellung auf Kündigung, auf eine bestimmte Reihe von Jahren, oder auf Lebenszeit erfolgen soll.

§. 47.

Zu diesen Posten sollen nur solche Personen berufen werden, von deren hinreichender technischer Kenntniß und Uebung sich der Deichinspektor versichert hat, die vollkommen körperlich rüstig sind und die gewöhnlichen Elementar-Kenntnisse insoweit besitzen, daß sie eine verständliche schriftliche Anzeige erstatten und eine einfache Verhandlung aufnehmen, auch eine gewöhnliche Lohnrechnung führen können.

5. Deichschöppen.

§. 48.

Der Deichhauptmann theilt nach Anhörung des Deichamtes die Deiche in fünf Aufsichtsbezirke. Für jeden Bezirk werden zwei Deichschöppen aus der Zahl der Deichgenossen auf sechs Jahre vom Deichamte erwählt und vom Deichhauptmann bestätigt. Mitglieder des Deichamtes — mit Ausnahme des Deichhauptmanns und Deichinspektors — können auch zu Deichschöppen ernannt werden.

Die Deichschöppen sind Organe des Deichhauptmanns und Deichinspektors und verpflichtet, ihren Anordnungen Folge zu leisten, namentlich in den örtlichen Geschäften des Bezirks dieselben zu unterstützen.

rowania nad robotnikami, groblami, rowami, śluzami i gruntami towarzystwa — od naczelnika grobelnego po słuchaniu urzędu grobelnego obrani i przyjęci zostaną. Urząd grobelny stanowi liczbę i okres czynności tychże urzędników i uchwali, czy umieszczenie na wypowiedzenie, na pewną liczbę lat albo na czas życia ma nastąpić.

§. 47.

Na to miejsce powołane być mogą tylko takie osoby, o których inspektor grobelny się przekonał, iż posiadają dostateczną techniczną wiadomość i wprawę, które są cieleśnie silne i zwyczajne wiadomości elementarne tak dalece posiadają, iż zrozumiale piśmienne doniesienie zrobić i pojedynczą czynność spisać, również zwyczajny rachunek najemników prowadzić potrafią.

5. Ławnicy grobelni.

§. 48.

Naczelnik grobelny podzieli po słuchaniu urzędu grobelnego groble na pięć obwodów dozorczych. Dla każdego obwodu dwaj ławnicy grobelni z liczby spólników grobelnych na sześć lat od urzędu grobelnego obrani a od naczelnika grobelnego potwierdzeni zostaną. Członkowie urzędu grobelnego — wyjąwszy naczelnika grobelnego i inspektora grobelnego — również ławnikami grobelnymi mianowani być mogą.

Ławnicy grobelni są organa naczelnika grobelnego i inspektora grobelnego i obowiązani, rozporządzeniom takowych być posłuszni, mianowicie w czynnościach miejscowych obwodu takowych wspierać.

§. 49.

Die Deichschöppen haben in ihren Bezirken im gewöhnlichen Laufe der Verwaltung eine Mitaufsicht über den Zustand der Deiche und sonstigen Sozietätsanlagen zu führen, sie haben von deren Zustand fortwährend Kenntniß zu nehmen, den Deich- und Grabenschauen in ihrem Bezirk und den benachbarten Bezirken beizuwohnen und die bemerkten Mängel, sowie auch Anträge und Beschwerden von Deichgenossen ihres Bezirks, dem Deichhauptmann oder Inspektor anzuzeigen. Sie können von dem Deichhauptmann und resp. dem Deichinspektor mit Führung und Aufnahme einfacher Untersuchungen und Verhandlungen, und bei vorkommenden Bauten mit der Kontrolle der Unterbeamten und Arbeiter, mit der Abnahme der zu liefernden Baumaterialien, sowie mit der Ablohnuug der Arbeiter auf der Baustelle, beauftragt werden.

Bei den Lohnzahlungen, welche ein Deichschöppe in Vertretung des Deichrentmeisters bewirkt, erhält der Deichschöppe als Remuneration sechs Pfennige pro Thaler der ausgezahlten Summe.

§. 50.

Sobald die Größe der Gefahr bei Eisgang oder Hochwasser die Bewachung der Dämme oder das Aufbieten der Naturalleistungen nothwendig macht, sind die Deichschöppen unter Leitung des Deichinspektors dazu berufen, innerhalb ihres Bezirks die Hülfsleistungen der Wachmannschaften und Deichgenossen zu ordnen und zu leiten, für die Beschaffung der erforderlichen Schutzmaterialien zu sorgen und die Bewachung der Deiche zu kontrolliren.

§. 49.

Ławnicy grobelni mają w swoich obwodach w zwyczajnym biegu administracyi spółdozór nad stanem grobel i innych zakładów towarzystwa prowadzić; o stanie takowych ciągle mieć wiadomość, lustracyom grobel i rowów w swoim obwodzie i w obwodach sąsiednich być przytomnymi i spostrzeżone uszkodzenia, jako też wnioski i zażalenia spólników grobelnych swego obwodu naczelnikowi grobelnemu albo inspektorowi przedstawiać. Przez naczelnika grobelnego i resp. przez inspektora grobelnego prowadzenie i spisanie pojedynczych śledztw i czynności, a przy zachodzących budowaniach kontrola nad urzędnikami niższymi i robotnikami, odbieranie dostawionych materyałów budowniczych, jako też wypłacanie robotników na miejscu budowy ławnikom grobelnym polecone być może.

Przy wypłacaniu, które ławnik grobelny, jako zastępca rentmistrza grobelnego uskuteczni, pobiera ławnik grobelny jako remuneracyą sześć fenygów od talara summy wypłaconéj.

§. 50.

Skoro gwałt niebezpieczeństwa w razie biegu kry albo wezbrania wody strzeżenie tamów albo zapozwanie pomocy in natura potrzebném uczyni, natenczas ławnicy grobelni pod przewodnictwem inspektora grobelnego są do tego powołani, aby wpośród swego obwodu prace pomocnicze strażników i spólników grobelnych rozporządzić i kierować, o obmyśleniu potrzebnych materyałów ochronnych mieć staranie i straże grobel kontrolować.

6. Das Deichamt.

§. 51.

Das Deichamt hat über alle Angelegenheiten des Deichverbandes zu beschließen, soweit dieselben nicht ausschließlich dem Deichhauptmann oder dem Deichinspektor überwiesen sind. Die von dem Deichamte gefaßten Beschlüsse sind für den Deichverband verpflichtend; die Ausführung der gefaßten Beschlüsse erfolgt durch den Deichhauptmann.

Die Mitglieder des Deichamtes sind an keinerlei Instruktionen oder Aufträge der Wähler und der Wahlbezirke gebunden.

Das Deichamt kontrollirt die Verwaltung. Es ist daher berechtigt, sich von der Ausführung seiner Beschlüsse und der Verwendung aller Einnahmen des Verbandes Ueberzeugung zu verschaffen.

Es kann zu diesem Zwecke die Akten einsehen und Ausschüsse aus seiner Mitte ernennen.

§. 52.

Das Deichamt besteht aus zehn Mitgliedern, nämlich:

a) dem Deichhauptmann oder dessen Stellvertreter, als Vorsitzenden;

b) dem Deichinspektor und

c) acht Repräsentanten der Deichgenossen, welche nach den Vorschriften des folgenden Abschnitts gewählt werden.

§. 53.

Das Deichamt versammelt sich alle Jahre regelmäßig zweimal, im Anfange Juni und No-

6. Urząd grobelny.

§. 51.

Urząd grobelny stanowi względem wszelkich spraw towarzystwa grobelnego, o ile takowe wyłącznie naczelnikowi grobelnemu albo inspektorowi grobelnemu nie są przekazane. Uchwały od urzędu grobelnego ustanowione mają moc obowięzującą dla towarzystwa grobelnego; wykonanie uchwał ustanowionych nastąpi przez naczelnika grobelnego.

Członkowie urzędu grobelnego nie są wiązani do żadnych instrukcyi albo poleceń ze strony wyborców i obwodów wyborczych.

Urząd grobelny kontroluje administracyą. Ma zatém prawo, się przekonać o wykonaniu swych uchwał i obróceniu wszelkich dochodów towarzystwa.

Na ten cel może akta przeglądać i komitety ze swego grona mianować.

§. 52.

Urząd grobelny składa się z dziesięciu członków, a to:

a) z naczelnika grobelnego albo ze zastępcy tegoż, jako przewodniczącego;

b) z inspektora grobelnego i

c) z ośmiu reprezentantów spólników grobelnych, którzy wedle przepisów następującego rozdziału obrani będą.

§. 53.

Urząd grobelny zgromadza się co rok regularnie dwa razy, na początku Czerwca i Li-

vember. Im Fall der Nothwendigkeit kann das Deichamt von dem Deichhauptmann außerordentlich berufen werden. Die Berufung muß erfolgen, sobald es von einem Viertel der Mitglieder verlangt wird.

§. 54.

Die Art und Weise der Zusammenberufung wird von dem Deichamte ein- für allemal festgestellt.

Die Zusammenberufung erfolgt unter Angabe der Gegenstände der Verhandlung; mit Ausnahme dringender Fälle muß dieselbe wenigstens sieben freie Tage vorher statthaben.

§. 55.

Das Deichamt kann nur beschließen, wenn mehr als die Hälfte seiner Mitglieder mit Einschluß des Vorsitzenden zugegen sind. Eine Ausnahme hiervon findet statt, wenn das Deichamt, zum dritten Male zur Verhandlung über denselben Gegenstand zusammenberufen, dennoch nicht in genügender Anzahl erschienen ist. Bei der zweiten und dritten Zusammenberufung muß auf diese Bestimmung ausdrücklich hingewiesen werden.

§. 56.

Die Beschlüsse werden nach Stimmenmehrheit gefaßt. Jedes Mitglied hat gleiches Stimmrecht. Bei Stimmengleichheit entscheidet die Stimme des Vorsitzenden.

§. 57.

An Verhandlungen über Rechte und Pflichten des Deichverbandes darf derjenige nicht Theil nehmen, dessen Interesse mit dem des Verbandes in Widerspruch steht. Kann wegen dieser Ausschließung selbst mit Hülfe der Stellvertreter eine beschlußfähige Versammlung nicht gehalten wer-

stopada. W przypadku potrzeby urząd grobelny od naczelnika grobelnego nadzwyczajnie zwołanym być może. Zwołanie nastąpić musi, skoro od czwartéj części członków żądaném zostanie.

§. 54.

Sposób zwołania od urzędu grobelnego raz na zawsze ustanowionym zostanie.

Zwołanie nastąpi z podaniem przedmiotów czynności; wyjąwszy naglące przypadki, takowe przynajmniéj siedm wolnych dni wprzód miejsce mieć musi.

§. 55.

Urząd grobelny tylko natenczas uchwalić może, jeżeli więcéj, niżeli połowa jego członków włącznie przewodniczącego są przytomni. Wyjątek od tego ma miejsce, jeżeli urząd grobelny po trzeci raz do rozprawy względem tego samego przedmiotu zwołanym został, jednakowoż w liczbie dostatecznéj się nie stawił. Po powtórném i trzeciém zwołaniu postanowienie niniejsze wyraźnie wykazaném być musi.

§. 56.

Uchwały stanowią się wedle większości głosów. Każdy członek ma równe prawo głosowania. Przy równości głosów stanowi głos przewodniczącego.

§. 57.

Przy czynnościach względem praw i obowiązków towarzystwa grobelnego nie wolno temu mieć udział, którego interes z interesem towarzystwa stoi w sprzeczności. Jeżeli dla takiego wykluczenia nawet za pomocą zastępców zgromadzenie usposobione do stanowienia

den, so hat der Deichhauptmann, oder, wenn auch dieser aus dem vorgedachten Grunde betheiligt ist, die Regierung für die Wahrung der Interessen des Deichverbandes zu sorgen und nöthigenfalls einen besonderen Vertreter für denselben zu bestellen.

§. 58.

Die Beschlüsse des Deichamtes und die Namen der dabei anwesend gewesenen Mitglieder sind in ein besonderes Buch einzutragen.

Sie werden von dem Vorsitzenden und wenigstens drei Mitgliedern unterzeichnet. Die Stelle der letzteren kann ein von dem Deichamte gewählter, in einer Deichamtssitzung hierzu von dem Deichhauptmann vereideter Protokollführer vertreten.

§. 59.

Das Deichamt beschließt insbesondere:

a) über die zur Erfüllung der Sozietätszwecke (§§. 1. bis 4.) nothwendigen oder nützlichen Einrichtungen, über die Bauanschläge und die erforderlichen Ausgaben, über außerordentliche Deichkassenbeiträge und etwanige Anleihen (cfr. §§. 33. 40. 43.);

b) über Berichtigungen des Deichkatasters (§§. 11. und 12.);

c) über Erlaß und Stundung der Deichkassenbeiträge (§§. 13. bis 15.);

d) über die Repartition der Natural-Hülfsleistungen (§. 19.);

e) über die Vergütungen für abgetretene Grundstücke und Entnahme von Materialien (§. 26.);

f) über Geschäfts-Anweisungen für die Deichbeamten (§. 28.);

g) über die Wahl des Deichhauptmanns, seines Stellvertreters, des Deich-Inspektors, des

uchwał odbywać się nie może, natenczas naczelnik grobelny, a jeżeli również tenże z powyżéj wymienionego powodu jest interesentem, Regencya staraniem spraw towarzystwa grobelnego ma się zająć, a w razie potrzeby osobnego zastępcę dla takowego mianować.

§. 58.

Uchwały urzędu grobelnego i nazwiska przytomnych przytém członków do osobnéj księgi zapisać należy.

Takowe będą podpisane od przewodniczącego i przynajmniéj trzech członków. Miejsce tych ostatnich od urzędu grobelnego obrany, w posiedzeniu urzędu grobelnego od naczelnika grobelnego na to pod przysięgą zobowiązany protokulista zastępować może.

§. 59.

Urząd grobelny stanowi w szczególności:

a) względem niezbędnych albo potrzebnych do wypełnienia celów towarzystwa (§§. 1. aż do 4.) urządzeń, względem anszlagów budowniczych i potrzebnych wydatków; względem nadzwyczajnych składek do kasy grobelnéj i jakichkolwiek pożyczek (cf. §§. 33. 40. 43.);

b) względem sprostowania katastru grobelnego (§§. 11. i 12.);

c) względem uwolnienia od składek do kasy grobelnéj i dylacyi (§§. 13. aż do 15.);

d) względem repartycyi pomocy osobistych (in natura) (§. 19.);

e) względem wynagrodzenia za odstąpione grunta i wybieranie materyałów (§. 26.);

f) względem regulaminów czynności dla urzędników grobelnych (§. 28.);

g) względem wyboru naczelnika grobelnego, jego zastępcy, inspektora grobelnego,

Deichrentmeisters nnd der Deichschöppen (§§. 32. 39. 44. 48.), sowie über die Zahl der Unterbeamtenstellen (§. 46.);

h) über die den Beamten des Deichverbandes zu gewährenden Besoldungen, Pensionen, Diäten oder Remunerationen für baare Auslagen;

i) über die Benutzung der Grundstücke und des sonstigen Vermögens des Deichverbandes;

k) über den jährlichen Etat der Deichkasse und die Decharge der Rechnungen;

l) über Verträge und Vergleiche, welche Gegenstände von 50 Rthlrn. oder mehr betreffen (§. 33. d.).

§. 60.

Die Genehmigung der Regierung ist erforderlich:

a) zu Beschlüssen über die Kontrahirung neuer Anleihen, wobei die Mittel zur regelmäßigen Verzinsung und Tilgung der Schuld jedesmal festzustellen sind;

b) zu den Projekten über den Bau neuer Deiche und Schleusen, über die Erhöhung, Verlegung oder Abtragung von Deichen und über den Verschluß von Deichbrüchen;

c) zur Veräußerung von Grundstücken des Verbandes;

d) zu den Beschlüssen über die Remuneration des Deichhauptmanns und Deich-Inspektors.

Sollte das Deichamt ganz ungenügende Besoldungen und Remunerationen bewilligen, so können dieselben von der Regierung nöthigenfalls erhöhet werden.

§. 61.

Die Repräsentanten der Deichgenossen im Deichamte wählen jährlich zwei Deputirte, welche der

rentmistrza grobelnego i ławników grobelnych (§§. 32. 39. 44. 48.), jako też względem liczby miejsc urzędników niższych (§. 46.);

h) względem mających być udzielonemi urzędnikom towarzystwa grobelnego salaryi, pensyi, dyet albo remuneracyi za gotowe wydatki;

i) względem użytkowania gruntów i innego majątku towarzystwa grobelnego;

k) względem rocznego etatu kasy grobelnéj i pokwitowania rachunków;

l) względem umów i ugód dotyczących się przedmiotów we wartości 50 talarów albo więcéj (§. 33. *d*.).

§. 60.

Przyzwolenie Regencyi jest potrzebném:

a) do uchwał względem zaciągnienia nowych pożyczek, przyczém środki do regularnego opłacania prowizyi i umorzenia długu za każdą razą mają być ustanowione;

b) do projektów względem budowy nowych grobel i śluz, względem podwyższenia, zmiany albo zniesienia grobel i względem reparacyi zerwanych grobel;

c) do sprzedaży gruntów towarzystwa;

d) do uchwał względem remuneracyi naczelnika grobelnego i inspektora grobelnego.

Gdyby urząd grobelny zupełnie niewystarczające salarye i remuneracye miał ustanowić, natenczas takowe w razie potrzeby przez Regencyą podwyższone być mogą.

§. 61.

Reprezentanci spólników grobelnych w urzędzie grobelnym obierają rocznie dwóch depu-

ganzen Deich- und Grabenschau beiwohnen müssen. Jeder der übrigen Repräsentanten kann der Schau ebenfalls beiwohnen.

Die Repräsentanten sind befugt und verpflichtet, als Bezirksvertreter auch außerhalb der Sitzungen des Deichamtes die Interessen des Deichverbandes zu überwachen, die Unterbeamten zu kontrolliren und die wahrgenommenen Mängel, sowie die Wünsche der Deichgenossen ihres Bezirks, dem Deichhauptmann oder dem Deichamte vorzutragen.

Sechster Abschnitt.

Wahl der Vertreter der Deichgenossen bei dem Deichamte.

§. 62.

Behufs der Wahl der Repräsentanten der Deichgenossen im Deichamte wird die zum Deichverbande gehörende Niederung in fünf Bezirke eingetheilt, von welchen

1) der 1ste Bezirk, die Mühlberger Feldflur, die Mühlberger Stadtlage und den Schloßwerder umfassend .... 2 Repräsentanten
2) der 2te Bezirk, die Fichtenberger und Boragker Flur 2 „
3) der 3te Bezirk, die Domaine Borschütz.............. 1 „
4) der 4te Bezirk, die Feldmark Köttlitz .... 2 „
5) der 5te Bezirk, die Ländereien des Ritterguts Kloster Güldenstern............ 1 „

8 Repräsentanten

und eine gleiche Zahl von Stellvertretern auf sechs Jahre wählt.

towanych, którzy przy całéj lustracyi grobel i rowów przytomni być muszą. Każdy z drugich reprezentantów przy lustracyi również przytomnym być może.

Reprezentanci mają prawo i są obowiązani, jako zastępcy obwodowi również prócz w posiedzeniach urzędu grobelnego czuwać nad interesami towarzystwa grobelnego, urzędników niższych kontrolować i spostrzeżone uszkodzenia jako też życzenia spólników grobelnych swego obwodu naczelnikowi grobelnemu albo urzędowi grobelnemu przedstawiać.

Rozdział szósty.

Wybór zastępców spólników grobelnych przy urzędzie grobelnym.

§. 62.

Celem wyboru reprezentantów spólników grobelnych w urzędzie grobelnym należąca do towarzystwa grobelnego nizina dzieli się na pięć obwodów, z których

1) obwód 1szy, obejmujący Mühlbergskie pole, Mühlbergski plan miejski i pasiekę zamku.............. 2 reprezentantów
2) obwód 2gi, Fichtenbergskie i Boragkskie pole .... 2 »
3) obwód 3ci, Królewszczyznę Borschütz. 1 »
4) obwód 4ty, obwód włościański Köttlitz. 2 »
5) obwód 5ty, posiadłości majętności rycerskiéj Kloster Güldenstern .... 1 »

8 reprezentantów

i równą liczbę zastępców na sześć lat obiera.

Alle zwei Jahre scheidet ein Drittel — und zwar das erste Mal zwei, das zweite und dritte Mal drei — aus und wird durch neue Wahlen ersetzt. Die das erste und zweite Mal Ausscheidenden werden durch das Loos bestimmt. Die Ausscheidenden können wieder gewählt werden. Wählbar ist jeder großjährige Deichgenosse, welcher den Vollbesitz der bürgerlichen Rechte nicht durch rechtskräftiges Urtel verloren hat und nicht Unterbeamter des Verbandes ist. Mit dem Aufhören der Wählbarkeit verliert die Wahl ihre Wirkung. — Vater und Sohn, sowie Brüder, dürfen nicht zugleich Mitglieder des Deichamtes sein. — Sind dergleichen Verwandte zugleich gewählt, so wird der ältere allein zugelassen.

Co dwa lata występuje trzecia część, — a to pierwszy raz dwóch, drugi i trzeci raz trzech — i uzupełnia się przez nowy wybór. Pierwszy i drugi raz występujących stanowi los. Występujący na nowo obrani być mogą. Obieralnym jest każdy pełnoletni spólnik grobelny, który pełnego dzierzenia praw obywatelskich prawomocnym wyrokiem nie utracił i nie jest urzędnikiem niższym towarzystwa. Z ustaniem obieralności wybór traci swój skutek. Ojcu i synowi jako też braciom nie wolno razem być członkami urzędu grobelnego. Jeżeli w téj mierze pokrewnieni zarazem są obrani, natenczas najstarszy sam dopuszczonym zostanie.

§. 63.

Die Repräsentanten werden in jedem Bezirke nach absoluter Stimmenmehrheit von denjenigen Deichgenossen gewählt, welche mindestens zehn Normalmorgen nach dem Deichkataster versteuern.

Wer mit einer Fläche von zehn bis zu zwanzig Morgen katastrirt ist, hat Eine Stimme, wer zwanzig Morgen bis zu dreißig Morgen versteuert, zwei Stimmen u. s. w. Niemand kann jedoch für seine Person mehr als zehn Stimmen abgeben.

§. 63.

Reprezentanci w każdym obwodzie według absolutnéj większości głosów od tych spólników grobelnych obrani zostaną, którzy przynajmniéj od dziesięciu mórg normalnych według katastru grobelnego podatek opłacają.

Kto z przestrzenią od dziesięciu aż do dwudziestu mórg w katastrze jest zapisanym, ma jeden głos, kto od dwudziestu mórg aż do trzydziestu mórg podatek opłaca, dwa głosy i t. d. Nikomu jednakowoż nie wolno, za swoją osobę więcéj, jak dziesięć głosów podać.

§. 64.

Stimmfähig bei der Wahl ist jeder großjährige Deichgenosse, welcher den vorgeschriebenen Grundbesitz hat, mit seinen Deichkassen-Beiträgen nicht im Rückstande ist und den Vollbesitz der bürgerlichen Rechte nicht durch rechtskräftiges Urtel verloren hat.

Auch Pfarren, Kirchen, Schulen und andere moralische Personen, desgleichen Frauen und Minderjährige, haben Stimmrecht für ihre deich-

§. 64.

Zdolnym do głosowania przy wyborze jest każdy pełnoletni spólnik grobelny, który ma przepisaną posiadłość gruntową, ze swojemi składkami do kasy grobelnéj nie jest w zaległości i pełnego dzierzenia praw obywatelskich prawomocnym wyrokiem nie utracił.

Również probostwa, kościoły, szkoły i inne moralne osoby, jako też kobiety i nieletni mają prawo głosowania za ich grobelnie obowią-

pflichtigen Grundstücke und dürfen dasselbe durch ihre gesetzlichen Vertreter oder durch Bevollmächtigte ausüben.

Andere Besitzer können ebenfalls ihren Zeitpächter, ihren Gutsverwalter, oder einen anderen stimmfähigen Deichgenossen zur Ausübung ihres Stimmrechts bevollmächtigen.

Gehört ein Grundstück mehreren Besitzern gemeinschaftlich, so kann nur einer derselben im Auftrage der Uebrigen das Stimmrecht ausüben.

§. 65.

Die Liste der Wähler jeder Wahlabtheilung wird mit Hülfe der Gemeinde-Vorsteher von dem Deichhauptmann und bis dahin, daß dieser gewählt ist, von einem Kommissarius der Regierung aufgestellt, welche auch die Wahlkommissarien ernennt.

Die Liste der Wähler wird vierzehn Tage lang in einem oder mehreren zur öffentlichen Kenntniß gebrachten Lokalen offen gelegt. Während dieser Zeit kann jeder Betheiligte Einwendungen gegen die Richtigkeit der Liste bei dem Wahlkommissarius erheben. Die Entscheidung über die Einwendungen und die Prüfung der Wahlen steht dem Deichamte zu.

§. 66.

Im Uebrigen sind bei dem Wahlverfahren, sowie in Betreff der Verpflichtung zur Annahme unbesoldeter Stellen, die Vorschriften über Gemeindewahlen im Tit. III. §§. 77—84. und im Tit. V. der Gemeinde-Ordnung vom 11. März 1850. analogisch anzuwenden.

§. 67.

Der Stellvertreter nimmt in Krankheits- und Behinderungsfällen des Repräsentanten dessen Stelle ein und tritt für ihn ein, wenn der Re-

zaną posiadłość gruntową, i wolno im, takowe przez prawnych zastępców albo przez pełnomocników wykonać.

Inni dzierzyciele mogą również swego dzierzawcę, administratora albo innego spólnika grobelnego zdolnego do głosowania, celem wykonania prawa głosowania upełnomocnić.

Jeżeli grunt do kilku posiedzicieli spólnie należy, natenczas tylko jeden z nich w poleceniu drugich prawo głosowania wykonać może.

§. 65.

Spis wyborców każdego wydziału wyborczego za pomocą przełożonych gminy od naczelnika grobelnego, a dopóki tenże nie jest obrany, od komisarza Regencyi wypracowanym zostanie, która zarazem komisarzy wyborczych mianuje.

Spis wyborców czternaście dni otwarcie wyłożonym zostanie w jednym albo w kilku lokalach do publicznéj wiadomości podanych. Pod ten czas każdemu interesentowi wolno, zarzuty przeciwko prawdziwości spisu u komisarza wyborczego zanieść. Decyzya nad zarzutami i rozpoznawanie nad wyborami należy do urzędu grobelnego.

§. 66.

Zresztą przy postępowaniu wyborczém, jako też względem obowiązku do przyjęcia miejsc bezpłatnych przepisy tyczące się wyborów gminnych w tytule III. §§. 77 — 84. i w tytule V. regulaminu gminnego z dnia 11. Marca 1850. analogicznie zastósowane być mają.

§. 67.

Zastępca w przypadkach choroby i przeszkody reprezentanta zajmuje jego miejsce i wstępuje za niego, jeżeli reprezentant podczas

präsentant während seiner Wahlzeit stirbt, den Grundbesitz in der Niederung aufgiebt, oder seinen bleibenden Wohnsitz an einem entfernten Orte wählt.

Allgemeine Bestimmung.

§. 68.

Abänderungen des vorstehenden Deichstatuts können nur unter landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Potsdam, den 29. November 1851.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. Simons. v. Westphalen.

swego wyboru umarł, posiadłość gruntową w nizinie opuścił, albo pomieszkanie pewne w odległém miejscu zabrał.

Powszechne postanowienie.

§. 68.

Zmiany poprzedniego statutu grobelnego tylko za Monarszém przyzwoleniem mogą nastąpić.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan Poczdam, dnia 29. Listopada 1851.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Simons. Westphalen.

(Nr. 3476.) Allerhöchster Erlaß vom 29. November 1851., betreffend die Erhebung des Chausseegeldes auf den Chausseen von Montjoie über Höven und Schöneseiffen nach Schleiden und vom Dorfe Herhahn über Dreiborn nach Schöneseiffen.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom 13. November 1846. den Ausbau einer Gemeinde-Chaussee von Montjoie über Höven und Schöneseiffen nach Schleiden und durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den Ausbau einer Gemeinde-Chaussee von dem Dorfe Herhahn an der Gemünd-Einruhrer Gemeinde-Chaussee über Dreiborn nach Schöneseiffen genehmigt habe, will Ich den dabei betheiligten Gemeinden Behufs der künftigen Unterhaltung dieser Chausseen das Recht zur Erhebung des Chausseegeldes nach dem für die Staats-Chausseen geltenden jedesmaligen Chausseegeld-Tarife verleihen, indem Ich zugleich bestimme, daß die dem Chausseegeld-Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Vorschriften wegen der Chausseepolizei-Vergehen auf die gedachten Straßen Anwendung finden.

Dieser Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Potsdam, den 29. November 1851.

Friedrich Wilhelm.

v. d. Heydt. v. Bodelschwingh.

An
den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten und den Finanzminister.

(Nr. 3476.) Najwyższe rozporządzenie z dn. 29. Listopada 1851., tyczące się pobierania opłaty drogowego na drogach żwirowych od Montjoie przez Höven i Schöneseiffen do Schleiden i od wsi Herhahn przez Dreiborn do Schöneseiffen.

Potwierdziwszy Mojém rozporządzeniem z d. 13. Listopada 1846. wybudowanie gminnéj drogi żwirowéj od Montjoie przez Höven i Schöneseiffen do Schleiden i Mojém rozporządzeniem z dnia dzisiajszego wybudowanie gminnéj drogi żwirowéj od wsi Herhahn nad Gemünd-Einruhrską gminną drogą żwirową przez Dreiborn do Schönseiffen, nadaję dotyczącym gminom na cel przyszłego wybudowania tychże dróg żwirowych prawo do pobierania drogowego według taryfy opłat drogowych za każdą razą ważnéj dla Rządowych dróg żwirowych, stanowiąc zarazem, iż dodatkowe przepisy taryfy opłat drogowych z d. 29. Lutego 1840. względem przekroczeń przeciwko policyi dróg żwirowych do rzeczonych dróg zastósowanie znajdować mają.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości ma być podaném.

Poczdam, dnia 29. Listopada 1851.

Fryderyk Wilhelm.

von der Heydt. Bodelschwingh.

Do
Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych i do Ministra finansów.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei.
(Rudolph Decker.)

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni.
(Rudolf Decker.)